

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

EŞLİK DERSİNİN ÖĞRENCİLERİN PİYANO EŞLİK
BECERİLERİNİN GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ
(GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Göker DURMAZ

ANKARA-2009

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

EŞLİK DERSİNİN ÖĞRENCİLERİN PİYANO EŞLİK
BECERİLERİNİN GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ
(GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Göker DURMAZ

Tez Danışman
Doç. Sadık ÖZÇELİK

ANKARA-2009

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne:

Göker DURMAZ'ın "Eşlik Dersinin Öğrencilerin Piyano Eşlik Becerilerinin Gelişimi Üzerindeki Etkileri (Gazi Eğitim Fakültesi Örneği)" başlıklı tezi tarihinde, jürimiz tarafından Müzik Öğretmenliği Programı Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı):

Üye :

Üye :

Üye :

ÖNSÖZ

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde görüşleri, önerileri ve yardımları ile bana yol gösteren tez danışmanım Sayın Doç. Sadık ÖZÇELİK'e, araştırma kapsamı içine girip testlere katılan 2005 yılı girişli Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerine, fikir ve önerileriyle araştırmaya katkıda bulunan başta Arş. Gör. Demet AYDINLI ve Serap SELAMET olmak üzere bütün arkadaşlarıma ve maddi manevi destekleri ile her zaman yanımda olan anneme ve babama sonsuz teşekkürler...

ANKARA
Göker DURMAZ

ÖZET

EŞLİK DERSİNİN ÖĞRENCİLERİN PİYANO EŞLİK BECERİLERİNİN GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ (GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)

Durmaz, Göker

Yüksek Lisans, Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Sadık ÖZÇELİK

09.06.2009

Bu araştırmanın amacı, eşlik eğitiminin, öğrencilerin piyano eşlik becerileri üzerindeki etkilerini saptamaktır.

Verilerin toplanması için tek grup ön “test - son test” yöntemi kullanılmıştır. 2007-2008 eğitim-öğretim yılında lisans 3. sınıfta öğrenim gören 30 öğrenci araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Örneklemi oluşturan öğrencilerden biri minör diğeri ise majör tonalitede olmak üzere iki ezgiyi, sağ elde ezgiyi çalarak eşliklemeleri istenmiş ve her öğrenci video kamera ile kaydedilmiştir. Bu işlem ön test ve son test için eşlik eğitimi almadan önce ve aldıktan sonra olmak üzere iki kez gerçekleştirilmiştir. Çalışmada elde edilen veriler yüzde (%) ve frekans (f) kullanılarak tablolastırılmış ve grafikler halinde gösterilmiştir.

Araştırma sonucunda, ön test ve son test sonuçları karşılaştırılmalı olarak verilmiştir. Eşlik eğitimi aldıktan sonra öğrencilerin ön test ve son testteki eşlik becerilerinde görülen benzerlikler ve farklılıklar tespit edilip yorumlanmıştır. Elde edilen sonuçlara dayalı olarak önerilerde bulunulmuştur.

Bilim Kodu : Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı
Anahtar Kelimeler : Piyano, Eşlik, Eşlik Eğitimi
Sayfa Adedi : 70
Tez Yöneticisi : Doç. Sadık ÖZÇELİK

ABSTRACT

THE EFFECTS OF IMPROVEMENTS ON THE ABILITY OF STUDENT’S PIANO ACCOMPANY (MODEL OF GAZİ UNIVERISITY DEPARTMENT OF EDUCATION)

Durmaz, Göker

Master of Fine Arts in Musical Education

Master of Fine Arts Thesis: Sadık Özçelik, Assist. Prof.

09.06.2009

The aim of this study is to determine the effects on the accompany education and the piano accompany abilities.

To gain the results, the sindle group pre- test and post- test method were used. In 2007 and 2008 education year, 30 students who are in the third class are a part of this study. One of the students who made the simplicity can play the melody with his minor and the other’s major tonality and also each students were displayed with a video camera. This work was occured twice before the accompany education of pre-educations and post-education. The results gained from this study were listed as a percentage and frequency and showed in graph.

In the end of study, the results of pre-test and post-test were given comparatively. After the accompany education, the similarity and differences of the accompany abilitiy in pre-test and post-test educations were determined and interpreted. The suggestions were given by taking into consideration the results which were gained.

Science Code : Fine Arts Education Department
Music Teaching Department
Key Words : Piano, Accompany, Accompany Education
Number of Pages : 70
Adviser : Assist. Prof. Sadık ÖZÇELİK

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

ÖNSÖZ	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	vi
TABLOLAR LİSTESİ.....	viii
GRAFİKLER LİSTESİ.....	x

BÖLÜM 1

GİRİŞ	1
1.1. Eğitim.....	1
1.2. Sanat Eğitimi	1
1.3. Müzik Eğitimi	2
1.4. Çalgı Eğitimi	4
1.4.1. Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Çalgı Eğitimi	6
1.5. Müzik Öğretmenliği Programında Öğrencilerin Piyano İle Eşlik Becerilerine Etki Eden Dersler.....	6
1.5.1. Piyano Eğitimi.....	7
1.5.2. Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi	11
1.5.3. Eşlik (Korepetisyon)	13
1.6. Problem	13
1.6.1. Alt Problemler	14
1.7. Amaç	14
1.8. Önem	14
1.9. Varsayımlar	15
1.10. Sınırlılıklar	15
1.11. Tanımlar	16
1.12. Kısaltmalar	16

BÖLÜM 2	
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	17
 BÖLÜM 3	
YÖNTEM.....	21
3.1. Araştırmanın Modeli	21
3.2. Çalışma Grubu	22
3.3. Verilerin Toplanması	22
3.4. Verilerin Analizi.....	23
 BÖLÜM 4	
BULGULAR VE YORUMLAR.....	24
 BÖLÜM 5	
SONUÇ VE ÖNERİLER	63
5.1. Sonuçlar	63
5.2. Öneriler	67
 KAYNAKÇA.....	69
EKLER	
ÖZGEÇMİŞ	

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 4.1.	Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı	24
Tablo 4.2.	Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Mezun Oldukları Ortaöğretim Kurumu	24
Tablo 4.3.	Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Piyano Eğitimine Başlama Dönemleri	25
Tablo 4.4.	Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Piyanoyu Ana Çalgı Olarak Seçme Durumu	25
Tablo 4.5.	Akor Dereceleri Doğru Belirlenmiş Ölçüler (1. Ezgi Ön Test).....	26
Tablo 4.6.	Akor Dereceleri Doğru Belirlenmiş Ölçüler (1. Ezgi Son Test)	27
Tablo 4.7.	1. Ezgi Ön Test ve Son Test Değerlendirme Ölçeği.....	28
Tablo 4.8.	1. Ezgi Ön Test-Son Test Akor Dereceleri Doğru Belirlenmiş Ölçüler Değerlendirme Tablosu	29
Tablo 4.9.	Ezgilerin Akor Derecelerini Doğru Tespit Edebilme Durumları (1. Ezgi).....	30
Tablo 4.10.	Akor Dereceleri Doğru Belirlenmiş Ölçüler (2. Ezgi Ön Test).....	32
Tablo 4.11.	Akor Dereceleri Doğru Belirlenmiş Ölçüler (2. Ezgi Son Test)	33
Tablo 4.12.	2. Ezgi Ön Test ve Son Test Değerlendirme Ölçeği.....	34
Tablo 4.13.	2. Ezgi Ön Test-Son Test Akor Dereceleri Doğru Belirlenmiş Ölçüler Değerlendirme Tablosu	34
Tablo 4.14.	Ezgilerin Akor Derecelerini Doğru Tespit Edebilme Durumları (2. Ezgi).....	35
Tablo 4.15.	Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (1. Ezgi Ön Test).....	37
Tablo 4.16.	Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (1. Ezgi Son Test).....	38
Tablo 4.17.	1. Ezgi Ön Test-Son Test Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları Değerlendirme Tablosu	39

Tablo 4.18.	Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (1.Ezgi).....	40
Tablo 4.19.	Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (2. Ezgi Ön Test).....	42
Tablo 4.20.	Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (2. Ezgi Son Test).....	43
Tablo 4.21.	2. Ezgi Ön Test-Son Test Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları Değerlendirme Tablosu	44
Tablo 4.22.	Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (2. Ezgi).....	45
Tablo 4.23.	Ezgiye Uygun Eşlik Modeli Kullanabilme Durumları	47
Tablo 4.24.	Ezgiye Uygun Eşlik Modeli Kullanabilme Durumları (1. Ezgi)	48
Tablo 4.25.	Ezgiye Uygun Eşlik Modeli Kullanabilme Durumları (2. Ezgi)	49
Tablo 4.26.	Eşliği Uygun Bir Tempoda Yapabilme Durumları (1. Ezgi).....	51
Tablo 4.27.	Eşliği Uygun Bir Tempoda Yapabilme Durumları (1. Ezgi).....	52
Tablo 4.28.	Eşliği Uygun Bir Tempoda Yapabilme Durumları (2. Ezgi).....	54
Tablo 4.29.	Eşliği Uygun Bir Tempoda Yapabilme Durumları (2. Ezgi).....	55
Tablo 4.30.	Akor Seslerini Armoni Kurallarına Göre Oluşturabilme Durumları (1. Ezgi).....	57
Tablo 4.31.	Akor Seslerini Armoni Kurallarına Göre Oluşturabilme Durumları (1. Ezgi)	58
Tablo 4.32.	Akor Seslerini Armoni Kurallarına Göre Oluşturabilme Durumları (2. Ezgi).....	60
Tablo 4.33.	Akor Seslerini Armoni Kurallarına Göre Oluşturabilme Durumları (2. Ezgi).....	61

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 4.1.	Ezgilerin Akor Derecelerini Doğru Tespit Edebilme Durumları (1. Ezgi).....	30
Grafik 4.2.	Ezgilerin Akor Derecelerini Doğru Tespit Edebilme Durumları (2. Ezgi).....	35
Grafik 4.3.	Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (1.Ezgi).....	40
Grafik 4.4.	Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (2.Ezgi).....	45
Grafik 4.5.	Ezgiye Uygun Eşlik Modeli Kullanabilme Durumları (1. Ezgi)	48
Grafik 4.6.	Ezgiye Uygun Eşlik Modeli Kullanabilme Durumları (2. Ezgi)	49
Grafik 4.7.	Eşliği Uygun Bir Tempoda Yapabilme Durumları (1. Ezgi).....	52
Grafik 4.8.	Eşliği Uygun Bir Tempoda Yapabilme Durumları (2. Ezgi).....	55
Grafik 4.9.	Akor Seslerini Armoni Kurallarına Göre Oluşturabilme Durumları (1.Ezgi).....	58
Grafik 4.10.	Akor Seslerini Armoni Kurallarına Göre Oluşturabilme Durumları (2. Ezgi).....	61

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1. Eğitim

Eğitim , insanlığın yaratılışından beri süregelen ve insanoğlu var olduğu sürece devam edecek olan bir etkinlik alanıdır. Sosyal ve fiziksel bir çevrede yaşayan insan yaşadığı bu çevreye uyum sağlamak durumundadır. Bu amaçla çevresiyle etkileşime giren birey çeşitli beceriler kazanmaktadır. Bu etkileşim süreci içerisinde birey gözlemler, irdeler, inceler ve öğrenmeye başlar ve böylelikle eğitim süreci başlamış olur.

Eğitimin çeşitli tanımları bulunmaktadır. Erden (1998) eğitimi, “bireyin doğumundan ölümüne kadar geçen, bu sırada bireye çeşitli bilgi, beceri, tutum ve değerler kazandırılan ve bu kazanımlar sonucunda bireyde gözle görülebilir değişikliklere neden olan bir süreç” (s.13) olarak tanımlarken, Sönmez (1999) bu kavramı “fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyo-kimyasal değişiklikler oluşturma süreci” (s.2) olarak tanımlamaktadır. Eğitim sözcüğü farklı görüşteki eğitimciler tarafından değişik biçimlerde tanımlanmış olsa da çeşitli tanımlar arasındaki ortak noktaları içeren ve eğitimciler arasında hızla benimsenen bir tanıma göre eğitim, bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak meydana gelen istendik davranış değiştirme sürecidir.

1.2. Sanat Eğitimi

Eğitim bireyin her yönde gelişmesini hedefler. Çağdaş ve kültürlü toplum olmanın yolu, iyi eğitim almış bireylerden geçer. Bu da ancak çağdaş eğitim sistemiyle gerçekleştirilebilir. Çağdaş eğitim sistemi içinde sanat eğitiminin önemi büyüktür.

“Sanat eğitimi insanlarda duyarlılık sınırlarını zorlar ve o sınırın daha da genişlemesini olanaklı kılar. Bu yolla insan kendini bir kez de bu yönü ile tanıma olanağı bulur ve “kişi” olma, olabilme yolunda daha bilinçli ilerler” (Erinç, 1998:12).

Görsev’e (1997) göre sanat eğitimi, insanlarda, ulusal ve evrensel boyutta sanatsal ve kültürel sorunlara ilişkin ilgiyi yoğunlaştıran, olup bitenlere karşı duyarlı, ilgili, eleştirci, hoşgörülü ve çok yönlü ve çeşitli ilişkiler kurabilen insanlar yetiştirme, çağdaş niteliklerle donanık yaklaşımla sanatı izleyerek etken, edilgen, yaratıcı bir bilinçlilik uyandırma amacını taşır.

Sanatsal eğitim veya uğraş, koşullara göre bireysel ya da sosyal içerikli olabilmektedir. Sanat eğitimi alan bireyin kendi iç dünyasıyla barışık ve estetik değer yargılarının gelişmiş olması, topluma karşı açık olması ve toplum içinde örnek davranışlar sergilemesi beklenmektedir (Aydın, 2007: 4).

Uçan’a (2005) göre çağdaş toplumlarda eğitim, bireylerin bedensel (fiziki), bilişsel (zihni), duyuşsal (hissi) ve devinişsel (hareki) yapılarıyla dengeli birer bütün halinde ileri düzeyde yetiştirilmelerini amaçlar. Bu amaçla çağdaş eğitim “bilim”, “sanat” ve “teknik” alanlarının üçünü de kapsayan bir çerçeveye oturtulmalıdır. Buna göre çağdaş eğitimi oluşturan üç temel öğeden biri de sanat eğitimidir.

Sanat eğitimi; fonetik sanatlar eğitimi, plastik sanatlar eğitimi ve dramatik sanatlar eğitimi olmak üzere üç ana koldan oluşur. Fonetik sanatlar eğitiminin ana dallarından biri de müzik eğitimidir.

1.3. Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, bireyin müzikle ilgili davranışlarından kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir (Uçan, 2005: 176).

Müzik eğitimi, toplumları şekillendiren, birleştiren ve onlara yön veren ayrıca bireylerin toplumsal ve kültürel çevrelerini oluşturan en önemli sanatsal ve eğitsel etkinliklerden biridir.

Müzik eğitimi bireylerin ve toplumların sağlıklı, saygın, becerikli, dürüst, çalışkan, üretken, uyumlu ve çağdaş olabilmeleri için bir düşünce ve davranış eğitimidir. Müzik eğitimi yoluyla kazandırılmak istenen her boyut kişiyi ve giderek toplum ya da toplumları maddi ve manevi olarak besler, biçimlendirir ve yüceltir. Maddi ve manevi yönden sağlam yetişmiş bireylerden sağlam yapılı toplumlar oluşur.

Müzik eğitimi temelde belli bir müziksel etkinlik ve etkileşim yolu ile bireyin ve giderek toplumun estetik gereksinmesini karşılamayı, sanatsal yaratma güdüsünü doyurmayı, beğenisini geliştirmeyi, müziksel yaşamını daha etkili, daha verimli bir hale getirmeyi ve zenginleştirmeyi; böylece bireysel ve toplumsal düzeyde özel ve genel yaşamın daha mutlu olmasına katkıda bulunmayı amaçlar. Bireyin, giderek toplumun içinde yaşadığı kültürel gerçekliği algılama, kavrama, betimleme, açıklama, yorumlama vb. yönlerine katkı sağlar.

“Müzik eğitimi, aslında bir bütün olmakla birlikte çeşitli kollara ve her bir kol içinde çeşitli dallara ayrılır. Çünkü, müzik eğitimi, ağırlıklı olarak kapsanan temel davranış ve içerik, kullanılan araç ve gereç, izlenen yöntem ve teknik, gerçekleştirilen ortam ve düzey, öngörülen aşama ve süre bakımından kendi içinde çeşitlilik gösterir ve her bir çeşide bağlı olarak değişik biçimlerde adlandırılır” (Uçan, 2005: 30).

Bu müzik eğitimi çeşitlerinden ilki genel müzik eğitimidir. Genel müzik eğitimi hiçbir ayırım gözetmeksizin her düzeyde, her aşamada ve her yaşta herkese yöneliktir ve bireylere sağlıklı, dengeli bir yaşam için gerekli asgari müzik kültürünü kazandırmayı hedeflemektedir. Müziğin ortak genel kültürün-kültürümüzün ayrılmaz bir parçası olması, genel müzik eğitimini, hangi düzey ve yaşta olursa olsun

bütün bireyler için gerekli kılar. Bir diğer müzik eğitimi çeşidi özengen müzik eğitimidir.

“Özengen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belli bir dalına özengence (amatörce) ilgili ve istekli olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu sürdürebilmek için gerekli müziksel davranışları kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 2005: 31). Özengen müzik eğitimi genel müzik eğitiminin aksine, gerekli değil seçmelidir. Çünkü bireyin bir takım fırsat ve olanaklara sahip olmasını gerektirir.

Müzik eğitimi çeşitlerinden sonuncusu mesleki müzik eğitimidir. “Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütününü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup mesleğin gerektirdiği müzikal birikimi kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 2005: 32). Mesleki müzik eğitimi almak isteyen kişilerde genel ve özengen müzik eğitimi çeşitlerinden farklı olarak belirli bir yetenek düzeyinde ve kapasitede olma şartı aranır. Mesleki müzik eğitimi almak isteyen kişinin yeteneği, kapasitesi müziğin eğitimi almak istediği dalı için yeterli olmak durumundadır.

Özet olarak; genel müzik eğitimi, temel-genel müzik bilgi, beceri, anlayış ve yaklaşımlarını; özengen müzik eğitimi, özel ilgi ve istek duyulan daha ileri müziksel bilgi, beceri, anlayış ve yaklaşımlarını; mesleki müzik eğitimi ise mesleğin gerektirdiği çok daha ileri ve köklü müzik bilgi, beceri, anlayış ve yaklaşımlarını kazandırmayı hedefler.

1.4. Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin şüphesiz temel boyutlarından biridir. Çalgı eğitimi içermeyen bir müzik eğitimi düşünülemez. Müzik eğitimi sanat eğitiminin çalgı eğitimi ise müzik eğitiminin temel boyutlarından birini oluşturmaktadır (Kalkanoğlu, 2007: 7).

Öğrencinin fiziksel özellikleri, ilgisi ve yetenekleri doğrultusunda düzenlenen çalgı eğitimi bireysel bir ders olarak düzenlenmiştir. Çalgı eğitiminin hedefleri arasında; çalgı çalmayı öğrenebilme, çalgıyı etkin kullanabilme, çalgı çalmayı geliştirebilme ve çalgı çalmayı öğretebilme gelmektedir.

Öğrenci temelde çalgısında kazanacağı bilgi ve becerileriyle müzisyenliği öğrenecektir. Çalgısındaki olumlu gelişmeler yoluyla yeteneğini ortaya koyabilecek, çevresi ile iletişim kurabilecek, değer kazanabilecek ve özgüvenini artırabilecektir (Kutluk, 2001)

Uslu'ya (1997) göre, çalgı eğitiminin temelinde bir insanın çalgı çalması söz konusu olduğundan, çalgı çalmanın çalgı çalan insan üzerindeki olumlu etkileri göz önünde bulundurulduğunda bu eğitim bireyin kendisini, çevresini, bireylerden oluşan toplumu, yani müzik eğitiminin yapıldığı bazı ortamlardaki eğitilenleri, eğitenleri ve onların çevresini yakından etkilemektedir.

Schleuter, her çalgının değişik teknik ve kendine özgü yetenekler gerektirdiğini fakat genel olarak çalgı çalma tekniklerinin duruş, tutuş, yay kullanma, el pozisyonu, nefes, dilin kullanımı, ses kalitesi, bilek, kol, parmakların durumu, entonasyon ve vibratodan oluştuğunu belirtmekte, bütün çalgılar için gerekli olan temel teknikleri şu şekilde gruplandırmaktadır;

1. Çalgıyı çalarken doğru bir duruşa sahip olunmalıdır.
2. Çalgı çalarken el, kol ve parmaklar doğru pozisyona sahip olmalıdır.
3. Çalgının tonu kaliteli ve kendine özgü olmalıdır.
4. Entonasyon temiz olmalıdır (Kalkanoğlu, 2007: 9).

Çalgı eğitimi almış olan birey, bu eğitimi süresince edindiği birikimlerle içinde eğitim müziği örnekleri de bulunan geniş bir dağarcık oluşturacak ve oluşturduğu bu dağarcığı mesleki hayatında kullanma imkanına sahip olacaktır.

1.4.1. Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Çalgı Eğitimi

İnsanların müzikle uğraşmalarının temel biçimlerinden biri çalgı çalmadır. Çalgı çalan insan müzikle daha da iç içe olur ve daha çok müzikal doyum sağlamış olur. Müzik eğitiminin üç ana türünün de (genel, özengen, mesleki) en önemli boyutlarından biri çalgı eğitimidir.

Mesleki müzik eğitimi yapan müzik öğretmenliği anabilim dallarında çalgı eğitimi bireysel (ana) çalgı ve yan alan çalgısı olarak piyano şeklinde düzenlenmiştir. Yök'ün 2006-2007 eğitim-öğretim yılında uygulamaya konulan programında hem bireysel çalgı hem de piyano dersi yedi dönem okutulmak üzere haftada bir saat olarak uygulamaya konmuştur. Sekizinci dönemde ise bu dersler “bireysel çalgı ve öğretimi”, “piyano ve öğretimi” olarak yine haftada bir saat olarak düzenlenmiş ve uygulamaya konmuştur.

1.5. Müzik Öğretmenliği Programında Öğrencilerin Piyano ile Eşlik Becerilerine Etki Eden Dersler

Müzik öğretmenliği lisans programı ders tanımları ve içerikleri incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarına eşlik becerisi kazandırma ve kazandırılan becerilerin geliştirilmesine katkı sağlayabileceği düşünülen derslerin “Piyano Eğitimi”, “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” ve “Eşlik (Korepetisyon)” dersleri olduğu anlaşılmaktadır. Ancak 2006-2007 eğitim- öğretim yılında uygulanmaya başlayan Yök'ün yeni programında bu derslerde bazı düzenlemelere gidilmiştir. Sadece beşinci yarı yılda verilen Eşlik (Korepetisyon) dersi, yeni programa göre “Eşlik Çalma” olarak değiştirilmiştir. Bunun yanında ikinci ve üçüncü yıllarda toplam dört yarı yıl okutulmak üzere “Armoni-Kontrpuan-Eşlikleme” dersi uygulamaya konulmuştur. Yine yapılan düzenlemeye göre “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” dersi “Müziksel İşitme Okuma Yazma” olarak uygulanmaya başlanmıştır. Böylece “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” dersi ağırlıklı olarak işitme (dikte yazma) ve solfej eğitimi verilmek üzere düzenlenmiş ve uygulamaya konmuştur. Buradan temel müzik bilgileri,

armoni, kontrpuan gibi konuların “Müziksel İşitme Okuma Yazma” ve “Armoni-Kontrpuan-Eşlik” derslerinde ortaklaşa, eşgüdüm içinde öğrencilere verileceği anlaşılmaktadır.

“Elektronik Org Eğitimi” dersi ise içeriği bakımından her ne kadar eşlik becerileri ile ilgili hedefleri içeriyor olsa da Müzik Eğitimi Anabilim Dalları’ndaki teknolojik yetersizlikler nedeni ile içeriğine uygun olarak uygulanamamakta, “Eşlik (Korepetisyon)” dersine bir başlangıç niteliği taşımaktadır.

1.5.1. Piyano Eğitimi

Piyano, müzik eğitimcileri tarafından, müziği çalma, dinleme ve okuma becerilerini kazanma, müziği anlama, müzik bilgisi oluşturma ve diğer müzik çalışmalarına temel oluşturma bakımından en evrensel ve en temel çalgı olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, piyano eğitimi, müzik programlarının vazgeçilmez bir parçasıdır (Dağdeviren, 2006).

Üniversitelerin müzik eğitimi bölümlerinde verilmekte olan piyano dersi müzik öğretmenliği lisans programı ders tanımlarında, “Piyano eğitimi ve öğretimi, müzik öğretmenliği programının temelini oluşturur. Aşamalı olarak, teknik alıştırma ve etüdleri, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, eğitim müziği örneklerini, piyano literatürü ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar” (Yök Programı, 1998) şeklinde ifade edilmiştir.

Yök tarafından 2006-2007 eğitim-öğretim yılı itibariyle uygulanmaya başlanan müzik öğretmenliği lisans programı ders içeriklerinde piyano dersinin ders içerikleri yedi dönem için ayrı ayrı belirtilmiştir. Bu içerikler şu şekildedir;

Piyano I: Piyanoda temel davranışlar (doğru oturuş ve ellerin piyanodaki konumu) hakkında bilgi ve becerilerin öğretilmesi ve uygulanması. Legato tekniğini geliştiren çalışmaların yapılması. Zıt yönde ve paralel dizi ile beş parmak

çalışmalarına başlanması. Kolların serbestliği için gerekli teknik çalışmaların yapılması. İki elin bağımsızlığının kazandırılması ve geliştirilmesi. Deşifraj çalışmalarının yapılması. Yapıtların çalışılmasında izlenecek yöntemlerin tanıtılması ve kavratılması. Müziksel ifade ve cümleme ile ilgili bilgilendirme ve uygulamaların yapılması. Piyano II: Legato tekniğine ek olarak staccato tekniğinin de kazandırılması ve geliştirilmesi. Parmak alıştırmaları, dizi ve kadans çalışmalarının sürdürülmesi. Küçük ölçekli parçaların müzikal analiz açısından incelenmesi ve müziksel ifade ile ilgili uygulamaların sürdürülmesi. Düzeye uygun eserlerin çalışılması. Barok, klasik, romantik ve çağdaş dönemlerden düzeye uygun eserlerin seslendirilmesi. Piyano III: Legato ve staccato tekniğine ek olarak portato tekniğinin tanıtılması, uygun etüd ve eserlerle bu tekniğin geliştirilmesi. Dizi ve kadanslarla birlikte pedal çalışmalarına ve arpejlere başlanması. Düzeye uygun etüd ve değişik döneme ait eserlerin çalışılması. Sonatin formunun tanıtılması, incelenmesi ve düzeye uygun sonatinlerin çaldırılması. Piyano IV: Teknik çalışmaların sürdürülmesi. Kazanılan teknik davranışların etüdlerle pekiştirilmesi. Müzik dönemleri hakkında ayrıntılı bilgi verilerek, çalışılan parçaların dönem özelliklerinin öğretilmesi. Barok, klasik, romantik, çağdaş dönem eserlerinin çalışılması ve çalışılan eserlerdeki tempoların eserlerin orijinaline yakın bir tempoda çalınabilmesi için gerekli çalışmaların yapılması ve bu çalışmalar sırasında metronomla çalışma disiplininin yerleştirilmesi. Aksak ölçülerin tanıtımı ve küçük ölçekli ulusal parçaların çalışılması. Piyano V: Pedal çalışmalarına geliştirilerek devam edilmesi. Parmak, bilek ve ön kol staccatolarının örneklerle gösterilerek öğretilmesi. Öğrenilen teknik davranışları içeren etüdlerin çalışılması. Barok ve klasik dönem süslemelerinin eserler üzerinde uygulanması. Barok Dönem polifonik yapıtlarının tanıtılması ve çalışılması. Her dönemden düzeye uygun eser çalışılması. Okul müziği eşliklerinin ve başta İstiklal Marşı olmak üzere marş eşliklerinin çalışılması. Piyano VI: Çift ses çalışmalarına başlanması. Değişik teknikleri içeren düzeye uygun etüdlerin orijinal tempolarına yakın olarak çalışılması. Barok eser çalışılmasına devam edilmesi. Sonat formunun tanıtılması ve kolay sonatların çalışılması. Farklı dönemlere ait eserlerin biçimsel analizleri yapılarak çalışılması ve seslendirilmesi. Okul müziği ve marş eşliklerinin çalışılması. Piyano VII: Paralel üçlü, altılı, onlu diziler ve kadanslarının çalışılması. Önceki dönemde çalışılmaya

başlanan sonatların diğer bölümlerinin de çalışılarak eserin tamamlanması. Çalışılan eserlerin değişik edisyonlardan incelenmesi ve farklı yorumculardan dinlenmesi. Her dönemden bir eser seçilerek oluşturulan repertuarın çalışılması. Okul müziği ve marş eşliği çalışmalarına devam edilmesi (Yök Programı, 2006).

Bu ders öğrencilere alan çalgısı olarak sekiz dönem okutulmaktadır. Yan alan çalgısı olarak ise altı dönem zorunlu olarak okutulmakta iken yeni düzenleme ile yan alan çalgısı olarak yedi dönem zorunlu okutulmaya başlanmıştır. . Bu çalgının zorunlu olarak okutulmasının geçerli nedenleri vardır: 1- Piyano çalan bir kişi çoksesliliği kavrama, deşifre, müziksel işitme, armoni, biçim yönünden bilgilenme gibi müziğin önemli alanlarında gelişme olanağı bulur. 2- Piyanonun kendine yeten bir solo enstrüman olmasının yanında başka enstrümanlara ya da insan seslerine eşlik yapmakta kullanılan bir eşlik çalgısı olması, eğitsel müzik öğretimindeki önemini arttırmaktadır.

Yönetken'e (2001) göre müzik öğretmeni çalgısı olarak, "Müzik öğretiminde araç olarak kullanılmaya en uygun ve yararlı alet piyanodur. Bu çalgıda entonasyon zorluğu ve bozukluğu olamaz, sabit perdelidir. Parmağın bastığı yerden (piyanonun akordu bozuk olmamak koşuluyla) doğru ses çıkar. Aletin ses sınırları geniştir. Hem kadın (ya da çocuk), hem erkek ve hem aletlerin seslerini verebilen geniş ses yelpazesine sahiptir. Piyanoda her türlü ajilite (çabukluk) mümkündür. Kısa değerde sesler kolayca çıkarılır. Armonik-polifonik karaktere sahiptir. Çoksesli kulak eğitime en uygun alettir. Armonik eşlik çalgısıdır. Her çeşit çoksesli eserin redüksiyonu icra edilebilir."

Piyano eğitiminin işlevsel olabilmesi, bir müzik öğretmenin piyano ile gerçekleştirmesi öngörülen deşifre çalabilme, transpoze edebilme, eşikleme, birlikte seslendirme, doğaçlama yapabilme, parçaları çözümleme, koro ve orkestra eserlerinin parti ve partitürlerini çalabilme gibi temel becerilerin kazandırılması ile olanaklıdır. İki-üç yıllık sistemli bir piyano eğitimi ile bunlar gibi işlevsel bir takım beceriler kazanılabilmektedir (Bastien, 1995).

Ercan'a (1990) göre piyanosuyla okul şarkılarına eşlik edebilen, bizzat kendisi çalarak müzik dinletme gibi etkinliklerde bulunan öğretmen, dersini zevkle izlenir izlenir hale getirdiği gibi, öğrenciye beğeni de kazandırmış olur.

Piyano müzik eğitimcisinin elinde bir eğitim çalgısı olarak etkili bir şekilde kullanıldığında öğrencilere aşağıdaki müziksel davranışlar kazandırmada önemli rol oynar:

1. Temel müzik bilgi ve becerileri kazandırmak amacıyla: seslerin belletilmesi ve birbirleriyle olan ilişkilerin kavratılmasında, seslerin belli kurallar çerçevesinde oluşturduğu dizi, akor, arpej, modalite vb. müziksel kavramların öğretilmesinde, müziksel işitme, müziksel bellek ve müziksel dikkat ile müzik tasarlama-doğaçlama ve yaratma yeteneklerinin geliştirilmesinde önemli bir öğretmen çalgısıdır.

2. Öğrencilerin seslerini eğitmek amacıyla; ses alıştırmalarının çalışılmasında, okul şarkılarının öğretilmesinde, şarkılara eşlik yapılmasında, öğrencilerin sesine pes ya da tiz gelen şarkıların başka tona/makama transpoze edilerek seslendirilmesinde, koro çalışmaları için koro partileri ve koro partitürlerinin indirgenerek çalınmasında piyano etkili bir araçtır.

3. Öğrencileri müzik tür, çeşit ve biçimleri hakkında bilgilendirmek amacıyla. Müzik tarihinin çeşitli dönemlerine ilişkin müzik tür ve çeşitlerinde örnekler sunmada, Türkiye'de yaşayan müzik tür ve çeşitlerinden örnekler sunmada, öğrencilere öğretilen şarkıların çözümlemesinin yapılmasında piyano etkili bir eşlik, dinleti çalgısı ve eğitim aracıdır.

4. Öğrencilere müzik dinleme zevki ve alışkanlığı ile müziksel beğeni kazandırma ve geliştirme (zevk eğitimi) amacıyla; öğrencilerin istekleri ve beklentileri doğrultusunda yeri geldikçe pop, caz, blues, folk, rock, bando, mehter, dini, Türk Halk, Türk Sanat Müzikleri'nin uygun örneklerini daha çekici ve etkili kılabilen bir çalgıdır.

5. Öğrencilerle yapılan eğitici çalışmalarda (koro çalışmaları, etkinlikler, kutlamalar, konserler vb. etkinliklerde), öğrencilerin solo, koro ve çalgı gruplarına yönelik parçalarının eşliklerini; gösteri ve dans gruplarının müziklerini, öğrencilerin sergiledikleri şiir, toplu konuşma koroları, piyes, tiyatro vb. etkinliklerin fon müziklerini çalmak gibi kaçınılmaz bir görevi yerine getirmede piyano etkili ve vazgeçilmez bir çalgıdır (Özen, 1998).

1.5.2. Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi

Müzik teorisi ve işitme eğitimi, müzik öğretmenliği lisans programı ders tanımlarında “Bu ders, müzikte kuramsal bilgileri, işitme eğitimi ve müzik biçimlerini kapsar. Ders öğretim elemanları bu içeriğin haftalık ders saatindeki yoğunluğunu belirlerler. Ders Türk ve Batı Müziği’nde armoni-kontrpuan, müzikte stil, üslup ve tür, çeşitli yapıları ve eğitim-okul müziği örneklerini inceleme, analiz, araştırma, tek ve çok ses algılama, ritmik yapıları tanıma, nota çözümleme (deşifre) deşifre okuma, yazma ve müzik üretme tekniklerini kapsar (Yök Programı, 1998)” şeklinde tanımlanmıştır.

Yök’ün hazırladığı yeni programda “Müziksel İşitme-Okuma-Yazma” adı altında yeniden düzeltilen bu ders altı yarı yıl verilmeye başlanmıştır ve ders tanımlarında dersin içeriği her bir yarı yıl için daha kapsamlı açıklanmıştır. Bu tanımlardan yola çıkarak özetleyecek olursak yeni programda uygulamaya konan “Müziksel İşitme-Okuma-Yazma I-II-III-IV-V-VI” dersleri; sesin fiziksel özelliklerine ilişkin temel bilgiler, müzik dilinin öğeleri (ritim, ezgi, hız, gürlük, ölçü, dizi, tonalite, biçim, tür, örgü, doku anlatım-yorum-stil) genel bilgisi ile yatay ve dikey aralıklar, kademeli olarak ikişerli ölçülerde bir bemollü ve bir diyezli tonlardan başlanıp tüm ölçülerde bütün tonlarda ve hatta makamsal iki sesli okuma, yazma ve yaratma uygulamalarını kapsar. Yine sırasıyla tonal üç sesli akorları kök ve çevrimleriyle okuma, yazma, çözümleme; alterasyon, dominant yedilisi akoru temel ve çevrimleriyle okuma, yazma, çözümleme; diğer dört sesli akorlara ilişkin uygulamaları, süs notaları ve modülasyon bilgisini; beş sesli akorları, Orta Çağ

Modları ile olan uygulamaları; caz müziği dizilerini, 20. yüzyıl müziği ve atonalite bilgisini ve son olarak da popüler müzik ve caz müziğinde kullanılan akor şifreleriyle olan uygulamaları kapsar.

Yeni düzenleme ile programa konulan diğer bir derste “Armoni-Kontrpuan-Eşlik” dersidir. Bu ders “Müziksel İşitme-Okuma-Yazma dersi ile benzerlikler göstermektedir. Ders içeriklerinden anlaşılacağı gibi bu derste hem armoni bilgisine hem de uygulamaya yönelik bir eğitim öngörülmüştür. Ders tanımlarına şu şekildedir;

Armoni-Kontrpuan-Eşlik I: Temel durumunda, dört sesli, majör-minör akor bağlantılarını (plagal, otantik, tam kadans) ve bu bağlantılarla piyanoda eşlik modelleri oluşturmayı ve uygun eserlerin armonik analizini kapsar. Armoni-Kontrpuan-Eşlik II: Temel durumda D7’li ve D9’lu akor bağlantıları. Yan dereceler kırık ve genişletilmiş kadans bağlantıları, marş armoni, verilen bas ve soprano partilerini çok seslendirme. Bu bağlantılarla piyanoda okul şarkılarını eşikleme. Okul şarkılarında iki seslilik konularını ve uygun eserlerin armonik analizini kapsar. Armoni-Kontrpuan-Eşlik III: İşleme-geçit ve geciktirici sesler. Çevrim akorları, (6, 6/4 akorları) alterasyon, piyano ve diğer çalgılarda okul şarkılarını eşikleme ve bu amaçla yazılmış eserlerin armonik analizini ve kontrpuana (bire karşı bir, iki) konularını kapsar. Armoni-Kontrpuan-Eşlik IV: Modülasyon türleri, yakın ve uzak tonlara modülasyon. Okul şarkılarını eşikleme ve uygun eserlerin armonik analizini yapabilme. Bire karşı dört ve nakışlı kontrpuan çalışmaları ve kanon yazma konularını kapsar.

Gerek önceki müzik öğretmenliği lisans programında yer alan “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” dersinin gerekse yeni programdaki “Müziksel İşitme-Okuma-Yazma” ve “Armoni-Kontrpuan-Eşlik” derslerinin, müziksel yaratıcılık, müziksel çözümleme ve düşünme gibi becerilerin değerlendirilmesi bakımından önemli bir yeri olduğu düşünülmektedir. Bu düşünceye paralel olarak da öğrencilerin temel müzik bilgisi ve becerilerini en iyi şekilde kavramalarına bu dersler yardımcı olmaktadır.

1.5.3. Eşlik (Korepetisyon)

Eşlik kavramı “Bir eserde esas sesi destekleyen parti ya da partiler. Ses veya çalgı müziğinde bir eserin armonik niteliğini ortaya çıkaran, ona içerik ve derinlik kazandıran müzikal birliktelik” (Say, 2005) olarak tanımlanabilir.

Bilgin’e (1998) göre eşlik; bir kompozisyonun ana melodisine ya da ses partisine dayanak oluşturması ya da onu ön plana çıkarması amaçlanan yardımcı parti ya da partiler olarak tanımlanmaktadır.

Müzik öğretmenliği lisans programı ders tanımlarında, “Bu ders piyano ve diğer çalgılar için okul müziğindeki çeşitli ses ve çalgı eserlerine yazılmış eşlik müziklerini çalma ya da doğaçlama eşlik becerilerini kapsar” (Yök Programı, 1998) şeklinde ifade edilmiştir. 2006-2007 eğitim- öğretim yılında uygulamaya konana yeni programda bu ders “Eşlik Çalma” olarak düzenlenmiştir. Hazırlanan yeni program tanımlarında bu ders, müzik öğretmeni adaylarının genel müzik eğitimi amaçlı yazılmış okul müziği eşliklerini ve temel oda müziği repertuarını tanıma ve çalma becerilerini kapsamaktadır.

Eşlik (eşlik çalma) dersi öğrenciye piyano eğitimi ile birlikte “Müziksel İşitme-Okuma-Yazma” ve “Armoni-Kontrpuan-Eşlik” derslerinde verilen teorik ve pratik bilgileri kaynaştırarak okul şarkılarına doğaçlama ya da yazılı olan eşlik partiyonlarını çalma davranışını kazandırmayı amaçlar.

1.6. Problem

Müzik derslerinde öğretilen şarkılara müzik öğretmenin eşlik yapabiliyor olması şüphesiz o dersi öğrenciler için çok daha ilgi çekici yapmaktadır. Müzik öğretmenin öğrettiği-öğreteceği şarkılara eşlik yapabilmesi için bir takım becerilerle donanmış olması gerekmektedir.

Müzik öğretmenin bir şarkıya piyano eşliği yapabilmesi ve yazabilmesi için ezgi ve eşlik partisi arasındaki ritmik-armonik vb. ilişkileri inceleyebilmesi, ele alınan ezginin armonik ve ezgisel çözümlemesini yapabilmesi, eşlik partisindeki akorların birbirlerine doğru-uygun bağlantı şekillerini bulabilmesi, ezginin ritmik yapısına ve üslubuna uygun eşlik figürlerini arayıp bulabilmesi, ezgi ile eşlik partisinin organik ve estetik bütünlük taşımasına dikkat edebilmesi gerekmektedir. Bu beklentiden yola çıkılarak aşağıdaki soruya yanıt aranmıştır.

Eşlik (Korepetisyon) dersinin öğrencilerin piyano eşlik becerilerinin gelişimi üzerine olan etkileri nelerdir?

1.6.1. Alt Problemler

- 1- Müzik eğitimi bölümünde okuyan öğrencilerin eşlik dersi almadan önce piyano eşlik becerilerinin seviyesi nedir?
- 2- Öğrenciler eşlik dersi aldıktan sonra piyano eşlik becerileri seviyesinde anlamlı bir değişiklik olmuş mudur?

1.7. Amaç

Bu araştırmanın amacı, eşlik eğitiminin öğrencilerin piyano eşlik becerilerinin gelişimine etkilerini saptamaktır.

1.8. Önem

Öğretmenlerin derslerde doğaçlama ya da önceden hazırlanarak okul şarkılarına yaptıkları eşlik, öğrencilerin derse daha iyi motive olmalarını sağlaması

açısından önemlidir. Derslerde okul şarkılarına yapılan eşlik, dersi daha cazip hale getirmekte ve renklendirmektedir.

Üniversitelerin müzik öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin mezun olduktan sonra mesleki hayatlarına başladıklarında karşılaştıkları sorunlardan en önemlisi girdikleri derslerde okul şarkılarına ve türkülerine çalgılarıyla özellikle de piyano ile eşlik yapmada zorlanmalarıdır. Bunun önemli nedenlerinden birinin de bu dersin müzik öğretmenliği bölümlerinde bir dönem ve haftada bir saat ile sınırlandırılmış olmasıdır.

Bu nedenle bu araştırmada haftada bir saat olarak verilen eşlik dersinin öğrencilerin piyano eşlik becerilerinin gelişimi konusunda ne derece yeterli olabildiği saptanacaktır.

Araştırmanın sonuçları eşlik dersinin amacına ulaşp ulaşmadığı konusunda yarar sağlayabilir.

1.9. Varsayımlar

*Seçilen araştırma yöntemi, araştırmanın amacına, konusuna, problemin çözümüne uygundur.

*Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin performansları gerçekleri yansıtır.

*Veri toplamak için kullanılan araç ve teknikler araştırma için gerekli bilgilere ulaşmayı sağlayacak niteliktedir.

1.10. Sınırlılıklar

*Bu araştırma, 2007-2008 eğitim-öğretim yılında G.Ü.G.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği A.B.D.'inde öğrenim gören lisans 3. sınıftan 30 öğrenci ile,

*Eşlik çalgısı olarak piyanonun kullanılması ile,

*Basit ölçüler ile yazılmış parçalar ile,

*Araştırma için verilmiş olan süre ile sınırlıdır.

1.11. Tanımlar

Akor: Birden fazla sesin aynı anda tınlaması.

Eşlik: Bir ezgiyi zenginleştirip geliştirmek için, onun karakteristik yapısını bozmadan bir ya da daha fazla ses topluluğu ya da akorlar ile ezginin desteklenmesi, örülmesi.

Eşlik Dersi: Üniversitelerin müzik eğitimi bölümlerinde okutulan, öğrencilerin okul şarkılarına eşlik becerilerini geliştirmeleri temeline dayanan ders.

Ölçü: Bir müzik eserinin eşit süreli bölümlerinden her biri.

1.12. Kısaltmalar

G.Ü.G.E.F: Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi

A.B.D: Ana Bilim Dalı

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Konuya kaynak oluşturabilecek, bugüne kadar yapılmış olan araştırmaların incelenmesi sonucunda, ilköğretim okullarında kullanılan marşların müzik öğretmenleri tarafından eşliklenmesi, üniversitelerin müzik eğitimi bölümlerinde verilen piyano eğitimi, piyano ile eşlik eğitimi, yine müzik eğitimi bölümlerinde verilen alan dersleri ile eşlik becerileri arasındaki ilişkilerin incelendiği ve olası sorunların saptanmaya çalışıldığı araştırmalara ulaşılmıştır.

Bu araştırmalar aşağıda belirtilmiştir:

Koçak (2000), “G.Ü.G.E.F Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı Ana Sanat Dalında Piyano İle Eşlik Etkinlikleri” konulu yüksek lisans tezinde piyano öğrencilerinin piyano çalma düzeylerinin piyano ile eşlik yapma açısından yetersiz olduğu, öğrencilerin piyano tekniklerinin eşlik becerilerini destekleme oranlarının birbirinden farklılıklar gösterdiği, legato ve staccato tekniklerinin kullanılmasında büyük sorunlar yaşanmadığı sonucuna ulaşmıştır. Yine aynı çalışmada Okul Çalgıları dersi süresi oldukça yetersiz, Armoni-Kontrpuan-Eşlikleme dersi süresi kısmen yeterli, Piyano dersi süresi kısmen yetersiz, Birlikte Seslendirme ve Korepetisyon derslerinin süreleri biraz yeterli olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Özen (1998), “Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Son Sınıf Öğrencilerinin Piyanoyu Müzik Öğretmenliğinin Gerekleri Doğrultusunda Kullanma Becerileri” konulu doktora tezinde son sınıf öğrencilerinin %45’inin “öğrencilerin söylediği kolay okul şarkılarına piyano ile eşlik çalma” davranışı bakımından yetersiz olduğu ve Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü Piyano Öğretim Elemanları’nın müzik öğretmeni adaylarının kazanması gereken 26 önemli davranıştan “öğrencilerin söylediği kolay okul şarkılarını piyano ile eşliklemeye” % 88 ile 1. sırada öncelik verdikleri, son sınıf

öğrencilerinin ise kazanılması gereken önemli davranışlar arasında bu davranışa ilk on arasında yer verdikleri görülmüştür.

Topçu (2005), “ İlköğretim Okulları İkinci Kademe Müzik Eğitiminde Kullanılan Marşlara İlişkin Piyano Eşliklerinin Müzik Öğretmenleri Tarafından Çalınabilirliği” konulu yüksek lisans tezinde “Armoni-Kontrpuan-Eşlikleme ve Korepetisyon Eğitimi süreçlerinin, müzik öğretmeni adayının marşların eşliklerini çalabilme bilgi ve becerisini ne ölçüde geliştirdiğine ilişkin sonuçlar” kısmında müzik öğretmenlerinin % 47.5’inin korepetisyon eğitimi aldıkları, % 52.5’inin ise almadıkları belirlenmiştir. Korepetisyon eğitiminin, bu dersi alan müzik öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu tarafından, marşlara piyano ile eşlik yapmada kısmen yeterli bulunduğu saptanmıştır.

Görsev (2006), “Abant İzzet Baysal Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin Piyano Eğitimi, Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi ve Eşlik (Korepetisyon) Dersleri İle Okul Şarkılarına Doğaçlama Eşlik Becerileri Arasındaki İlişkiler” konulu yüksek lisans tezinde öğrencilerin Eşlik (Korepetisyon) dersinde okul şarkılarının eşliklenmesi ile ilgili edindikleri becerileri zaman içinde, pratik eksiklikler sebebi ile IV. sınıfa ve hatta mezuniyet sonrasına aktaramadıkları sonucuna ulaşmıştır. Yine aynı araştırmada öğrencilerin Piyano Eğitimi ve Eşlik derslerinde edindikleri davranışları eşlik becerilerine transfer etmede orta ve düşük düzeylerde yeterli olabildikleri görülmüştür.

Sönmezöz’ün (2006), “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Eşlik Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” konulu doktora tezinde ulaştığı sonuçlardan biri de lisans eğitimleri sırasında eşlik öğretimi dersleri alan müzik öğretmenlerinin kendilerinin; genel, ders içi ve ders dışı eşlik davranışları açısından okul şarkılarına eşlik yapabilme becerilerini, eşlik öğretimi dersi almayan öğretmenlere oranla daha yüksek gördükleri olmuştur.

Dağdeviren (2006), “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyanoda Eşlik Öğretimi” başlıklı bildirisinde müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyanoda eşlik

eğitimi irdelenerek yeni modeller oluşturulması gerektiğinin, mevcut müzik öğretmenleri içinde seminerler ve kurslar açılarak piyanoda eşlik modelleri ve basit armoni kurallarının öğretilmesinin, bir dağarcık oluşturularak oluşturulan bu dağarcığı öncelikle armoni konusunda yetkin olan kişilerin piyano eşliklemesi yapması ve müzik öğretmenlerine analiz ederek anlatması, almasının müzik ğretmenlerinin eşlik çalışmalarına faydalı olabileceğinin altını çizmiştir. Ayrıca eşliklerle ili dışlı olan, onları çalan, çözümleyen müzik ğretmenlerinin kazanımlarının ileride başka şarkılara eşlik yapma boyutunda bir örnekleme ve hazır bulunuşluk sağlayacağını belirtmiştir.

Aydınoğlu (2005), “Müzik ğretmenliği Lisans Programında Yer Alan Eşlik (Korepetisyon) Dersinin ğrenci ve ğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezinde öğrencilere uygulanan anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında ideal bir eşlik dersinin hedefleri içerisinde yer alan birçok konuda öğrencilerin yeterli ölçüde kendilerine güvenmedikleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca ğrenci ve öğretmenler kesinlikle eşlik dersinin haftalık ders saati ve sekiz dönemlik müzik ğretmenliği lisans programı içerisindeki sresinin uzatılarak, teorik olarak işlenen kısmın toplu, uygulamaya yönelik olan kısmın bireysel olarak işlenmesi gerektiği görüşünde birleşmiş ve eşlik dersinin seçmeli dersler arasında yer alarak istenildiği takdirde daha da ilerlemeye elverişli bir ders haline getirilmesi gerektiğini bildirmişlerdir.

Bilgin (1998), “İlköğretim Okullarının 2. Kademesinde Müzik Eğitiminde Kullanılan şarkıların Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü ıkışlı Müzik ğretmenleri Tarafından Piyano İle Eşliklenmesi” konulu doktora tezinde Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü ıkışlı müzik ğretmenlerinin Armoni-Kontrpuan-Eşlikleme ile Piyano eğitiminde kazandıkları bilgi ve becerilerini müzik eğitiminde kullanılan şarkıların piyano ile eşliklenmesine nasıl ve ne ölçüde yansıttıklarını saptamaya çalışmıştır.

Kalkanoğlu (2007), “ Okul şarkılarının Müzik ğretmenlerinin Bilgi ve Beceri Düzeyine Göre Piyano İle Eşliklenmesine Yönelik Bir Model nerisi” konulu

yüksek lisans tezinde elde ettiği bulgular doğrultusunda Armoni-Kontrpuan-Eşlikleme dersinde okul şarkılarına yapılabilecek eşlik modellerinin incelenip parçaların analizlerine daha çok yer verilmesi gerektiği sonucuna ulaşmış ve piyano eğitimi dersinin öğrenciye işlevsel beceri de kazandırmasının öneminin yanında Armoni-Kontrpuan-Eşlikleme ve Piyano Eğitimi derslerinin birbirleriyle paralel şekilde yürütülmesinin eşlik faaliyetlerinin gelişimi açısından yararlı olacağını belirtmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Eşlik (Korrepetisyon) dersinin öğrencilerin piyano eşlik becerileri üzerine olan etkilerini belirlemek amacıyla yapılan araştırmanın bu bölümünde, yöntemin genel niteliği, evren ve örneklem ile araştırma için gerekli veriler, verilerin toplanmasına ilişkin bilgiler, toplanan verilerin işlenip çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel teknikler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümü 2007-2008 eğitim-öğretim yılı 3. sınıf öğrencilerinin almış oldukları eşlik dersinin, piyano eşlik becerilerinin gelişimi üzerindeki etkilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma, taşıdığı amaç, bu amaca uygun olarak izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından deneysel bir çalışmadır.

Bu çalışmada verilerin toplanması için eşlik örneklem grubunu oluşturan öğrencilere deneme modellerinden tek grup ön test - son test modeli uygulanmıştır.

Araştırmada örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin eşlikleyebilecekleri, biri majör tonalitede bir diğeri ise minör tonalitede olan iki ezgi kullanılmıştır. Ezgi seçiminde belgesel tarama tekniklerine başvurulmuş, “Kır Çiçekleri”, “Seksen Yılın En Güzel Okul Şarkıları” adlı kitaplar taranmıştır. Ayrıca seçilen ezgilere eşlik modelleri oluşturulurken Armoni-Kontrpuan-Eşlik ve Eşlik-Korrepetisyon dersi repertuarları ve ders notları taranmış ve ezgiler için temel eşlik modelleri belirlenmiştir. Daha sonra çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin ezgilere yaptıkları eşliklerin değerlendirilmesinde ölçüt olabilecek temel kriterler belirlenmiştir.

Bu kriterler;

- 1) Ezginin akor derecelerini doğru tespit etme
- 2) Akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturma
- 3) Akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapma
- 4) Ezgiye uygun eşlik modeli kullanma
- 5) Eşliği belirli bir tempoda, akıcı bir şekilde yapma'dır.

Bu kriterler uzman görüşü denetiminde belirlenmiştir. Ayrıca temel eşlik modelleri oluşturulurken sağ elde ezginin çalınacak olmasına dikkat edilmiştir.

Kriterlerden birinci ve ikincisi için ezgiler ölçü ölçü değerlendirilmiş, doğru ölçüler (+), yanlış ölçüler (-), tam doğru olmayan ölçüler (+/-) sembolleri ile gösterilmiştir. Ayrıca birinci ve ikinci ezgi için ayrı ayrı ölçeklendirilip değerlendirme yapılmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu G.Ü.G.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği A.B.D.'inde 2007-2008 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören lisans 3. Sınıftan 30 öğrenci oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Bu çalışmada verilerin toplanması için örneklem grubunu oluşturan öğrencilere kamera kaydı aracılığı ile deneme modellerinden tek grup ön test - son test modeli uygulanmıştır. Bu model uygulanmadan önce tez danışmanı denetiminde, testlerde kullanılmak üzere biri majör diğeri minör tonalitede olmak üzere iki ezgi belirlenmiştir. Ayrıca çalışma grubundaki öğrencilerin müzik eğitimi geçmişleri hakkında bilgi sahibi olmak amacıyla kısa görüşmeler yapılmıştır.

Araştırma için gerekli nitel veriler kaynak tarama yoluyla elde edilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Tek grup ön test – son test modeliyle toplanan veriler, Armoni-Kontrpuan ve Eşlik, Eşlik (Korepetisyon) dersi repertuarlarının taranması ile geliştirilen temel eşlik modelleri ve belirlenen kriterler doğrultusunda değerlendirilmiştir. Değerlendirme sırasında ezgiler ölçü ölçü ele alınmıştır.

Bulgular önce tablolar halinde gösterilmiş, ardından sözel olarak ifade edilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler yüzde (%) ve frekans (f) kullanılarak analiz edilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, öncelikle çalışma grubuna ait bilgiler, daha sonra problem durumu ile ilgili elde edilen verilerin yöntem bölümünde belirtilen tekniklerle çözümlenmesi sonucu elde edilen frekans dağılımları ve yüzdeleri tablolastırılarak belirtilmiş, verilerin çözümlenmesi sonucu elde edilen bulgulara ve bu bulgulara ait yorumlara yer verilmiştir.

Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Kişisel Özellikleri

Tablo 4.1. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	Yüzde (%)
Kadın	20	66,7
Erkek	10	33,3
Toplam	30	100,0

Tablo 4.1.'e göre çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin % 66,6'sı kadın, % 33,3'ü ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 4.2. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Mezun Oldukları Ortaöğretim Kurumu

Ortaöğretim Kurumu	Frekans	Yüzde (%)
A.G.S.L.	27	90
Düz lise	3	10
Diğer	0	0
Toplam	30	100

Tablo 4.2.'ye göre çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin % 90'ı anadolu güzel sanatlar lisesi mezunu, % 10'u ise düz lise mezunudur.

Tablo 4.3. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Piyano Eğitime Başlama Dönemleri

Piyano Eğitime Başlama Dönemi	Frekans	Yüzde (%)
Lise öncesi	2	6,7
Lise	24	80
Üniversite	4	13,3
Toplam	30	100,0

Tablo 4.3.'e göre çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin % 6,7'si piyano eğitimine lise öncesinde, % 80'i lisede, % 13,3'ü ise üniversitede başlamıştır.

Tablo 4.4. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Piyanoyu Ana Çalgı Olarak Seçme Durumu

Ana Çalgı Piyano Seçme Durumu	Frekans	Yüzde (%)
Evet	5	16,7
Hayır	25	83,3
Toplam	30	100,0

Tablo 4.4.'e göre çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin % 16,7'si 4. sınıfta piyanoyu ana çalgı olarak seçmek istediklerini, % 83,3'ü ise seçmek istemediklerini bildirmişlerdir.

Tablo 4.5. Akor Dereceleri Doğru Belirlenmiş Ölçüler (1. Ezgi Ön Test)

Ölçüler Denekler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	+	-	+	-	-	+	-	+	+/-	+	-	-	+/-	-	-	+
2	+	+/-	+	+	+	+	-	+	+	+	+/-	+	+/-	+	-	+
3	+	-	+	+	+/-	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+/-	+
4	+	+	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	-	-	+
5	+	+/-	-	+	-	-	+	+	+/-	+	+	+	+/-	+	+	+
6	+	+/-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+/-	+	+	+
7	+	-	+/-	+	+/-	-	-	+	-	-	-	-	+/-	-	-	-
8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
9	+	+	+	-	+/-	+	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+
10	+	+/-	+	-	+	-	+	+	+/-	+	+/-	-	+/-	-	-	+
11	+	+/-	+	-	-	+/-	-	+	+/-	+	-	-	+	+/-	+	+
12	+	+	-	-	+	+	+/-	+	+/-	+	+/-	+	+	+	+/-	+
13	+	-	-	+	+/-	-	-	+	+/-	+	-	+	+/-	+	-	+
14	+	+/-	-	+	+	+/-	-	+	+/-	+	-	-	+/-	+/-	-	+
15	+	+/-	+/-	+	+/-	+	-	+	+/-	+	+	+	+	+	-	+
16	+	+/-	+	-	-	-	-	+	+/-	+	+	+	+	+	-	+
17	+	+/-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+/-	-	-	+
18	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+/-	+	+/-	+	+	+	-	+
19	+	+	+	-	+	+	+/-	+	+/-	+	+/-	-	+	+/-	+/-	+
20	+	+/-	+	+	+	+	-	+	+/-	-	+/-	+	+	+	-	+
21	+	+	+/-	-	+	+	+	+	+/-	+/-	-	-	+	+/-	+	+
22	+	+	+	+	+/-	+	-	+	-	+	-	-	+	+	-	+
23	+	+/-	+	+	+/-	-	+	+	+/-	+	-	+	+/-	+	+	+
24	+	+/-	+	-	-	+	-	+	+/-	+	-	-	+/-	+	+	+
25	+	+	+	-	-	+	+/-	+	+	+	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+
26	+	+/-	-	+	+	-	-	+	+/-	+	-	+	-	+/-	-	+
27	-	-	-	+	+/-	-	-	+	+/-	+	-	-	-	-	-	+
28	+	-	+	+	+	-	+	+	+/-	+	+	+	+	+/-	-	+
29	+	+/-	+	+	+/-	+	+	+	+/-	+	+/-	+	+	+	+	+
30	+	+/-	-	-	-	+	-	+	+/-	+	-	-	+/-	+	-	+

Tablo 4.5.’te 1. ezginin ön testi için öğrencilerin akor derecelerini doğru olarak belirledikleri ölçüler gösterilmektedir. Ezgi 16 ölçüden oluşmaktadır. Tabloda 1’den 16’ya kadar olan numaralar ezgideki her bir ölçüyü ifade etmektedir. Doğru

ölçüler (+), yanlış ölçüler (-), tam doğru olmayan ölçüler (+/-) sembolleri ile belirtilmiştir.

Tablo 4.6. Akor Dereceleri Doğru Belirlenmiş Ölçüler (1. Ezgi Son Test)

Ölçüler Denekler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	+	+	+	+	+	+/-	-	+	+/-	+	+/-	+	+	+	-	+
2	+	+	+	+	+	-	+	+	+/-	+	+	+	+	+	-	+
3	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4	+	+/-	+	-	+/-	+	-	+	+	+	-	-	+	+	+	+
5	+	+	+	+	+/-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6	+	+	-	+	+	-	+/-	+	+/-	+	+	+	+	+	-	+
7	+	+	+	+	+	+/-	-	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+
8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+
9	+/-	+/-	+/-	-	+/-	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+
10	+	+	+	-	+/-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
11	+	+	+	+	+	+	-	+	+/-	+/-	+/-	+	+	+	+	+
12	+	+	+	-	+/-	+	+	+	+/-	+	+	-	+	+	+	+
13	+	-	-	+	+/-	+	-	+	+/-	+	+/-	+	+	+	-	+
14	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+/-	+	+	+	-	+	-	+
15	+	+/-	+/-	+	+	+	+	+	+/-	+	-	+	+	+	+	+
16	+	+	+	-	+/-	+	+/-	+	+/-	+	+/-	+	+	+	-	+
17	+	+	+	-	-	-	+	+	+/-	+	-	+	-	-	+	+
18	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+
19	+	+	+	-	-	+	+	+	+/-	+	+/-	-	+	+	-	+
20	+	+	+	+	+	+	-	+	+/-	+	+	+/-	+	+	-	+
21	+	+	+	+	+	+/-	+	+	+/-	+	-	-	+	-	+	+
22	+	+	+	-	+/-	+	+	+	+/-	+	-	-	+	+	+	+
23	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+
24	+	+	+	-	+/-	+	-	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+
25	+	+	-	-	+/-	+	+	+	+	+	+/-	-	+	+	+	+
26	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
27	+	+	+	-	+/-	+	+	+	+/-	+	+/-	+	+	+	-	+
28	+	+	+	-	-	+	+	+	+/-	+	-	-	+	+	+	+
29	+	+	+	+	+	+/-	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+
30	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+/-	+	-	-	+	+	+	+

Tablo 4.6.'da 1. ezginin son testi için öğrencilerin akor derecelerini doğru olarak belirledikleri ölçüler gösterilmektedir. Doğru ölçüler (+), yanlış ölçüler (-), tam doğru olmayan ölçüler (+/-) sembolleri ile belirtilmiştir.

Ön test ve son test değerlendirmeleri 16 ölçüden oluşan 1. ezgi için şu şekilde yapılmıştır (tablo 4.7.);

Tablo 4.7. 1. Ezgi Ön Test ve Son Test Değerlendirme Ölçeği

	Doğru Ölçü
Tamamen Yetersiz	0-4
Yetersiz	4-7
Kısmen Yeterli	7-10
Büyük Ölçüde Yeterli	10-13
Tamamen Yeterli	13-16

Tablo 4.8. 1. Ezgi Ön Test-Son Test Akor Dereceleri Doğru Belirlenmiş Ölçüler Değerlendirme Tablosu

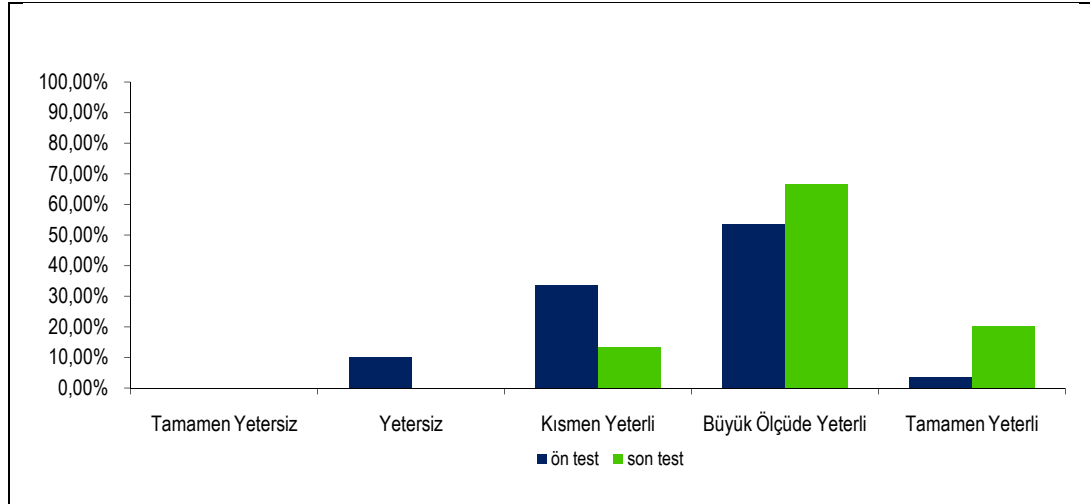
Denekler	Tamamen yeterli		Büyük ölçüde yeterli		Kısmen yeterli		Yetersiz		Tamamen yetersiz	
	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test
1				*	*					
2			*	*						
3		*	*							
4						*	*			
5		*	*							
6			*	*						
7				*			*			
8	*	*								
9			*			*				
10				*	*					
11				*	*					
12			*	*						
13					*	*				
14				*	*					
15			*	*						
16				*	*					
17					*	*				
18		*	*							
19			*	*						
20			*	*						
21			*	*						
22			*	*						
23		*	*							
24				*	*					
25			*	*						
26				*	*					
27				*			*			
28			*	*						
29		*	*							
30				*	*					

Tablo 4.8.'da öğrencilerin 1. ezginin ön test ve son test için akor derecelerini doğru belirleme durumlarının değerlendirilmesi görülmektedir.

Tablo 4.9. Ezgilerin Akor Derecelerini Doğru Tespit Edebilme Durumları (1.Ezgi)

	Ön Test Frekans	Ön Test Yüzde(%)	Son Test Frekans	Son Test Yüzde(%)
Tamamen Yetersiz	0	0	0	0
Yetersiz	3	10	0	0
Kısmen Yeterli	10	33,3	4	13,3
Büyük Ölçüde Yeterli	16	53,3	20	66,7
Tamamen Yeterli	1	3,3	6	20
Toplam	30	100,0	30	100,0

Grafik 4.1. Ezgilerin Akor Derecelerini Doğru Tespit Edebilme Durumları (1.Ezgi)

Tablo 4.9.'da ve grafik 4.1.'de lisans III. sınıf öğrencilerine ön test-son test yöntemiyle, eşlik yapmaları istenen 1. ezginin (minör ezgi) akor derecelerini doğru tespit edebilme yeterliliklerine göre dağılımları verilmektedir.

Buna göre öğrencilerin 1. ezginin akor derecelerini doğru tespit etme durumlarında ön test ve son testte tamamen yetersiz öğrenci yoktur. Yani öğrencilerin % 0'ı tamamen yetersizdir. Ön testte öğrencilerin % 10'unun yetersiz olduğu belirlenirken bu oran son testte % 0'dır. Ön testte öğrencilerin % 33,3'ünün kısmen yeterli oldukları belirlenirken son testte öğrencilerin % 13,3'ünün kısmen yeterli olduğu belirlenmiştir. Ön test verilerinde öğrencilerin % 53,3'ünün büyük ölçüde yeterli olduğu görülürken son testte % 66,7'sinin büyük ölçüde yeterli olduğu görülmüştür. Yine ön testte öğrencilerin % 3,3'ü tamamen yeterli olarak belirlenirken bu oran son testte % 20'ye çıkmıştır.

Tablo 4.10. Akor Dereceleri Doğru Belirlenmiş Ölçüler (2. Ezgi Ön Test)

Ölçüler Denekler	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1	+/-	+	-	-	+	+/-	-	+
2	+	+	+	+	+	+/-	+/-	+
3	+/-	+	+/-	+	+	+/-	+	+
4	+/-	-	-	+	-	-	+/-	+
5	+	+	+/-	+	+	+/-	+/-	+
6	+/-	+	+/-	-	-	-	+/-	+
7	+/-	+	-	-	-	-	+/-	+
8	+	+	+/-	+	+/-	+/-	+	+
9	+	+	+	+	+	+	+	+
10	+/-	+/-	-	+	+	+/-	+	+
11	-	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+	+
12	+	+	+	-	+/-	+	+	+
13	+/-	-	+/-	-	-	-	-	+
14	+/-	+	+/-	-	+	+/-	+/-	+
15	+/-	+	-	+	+	+/-	+/-	+
16	+	+/-	+	-	+/-	+	+/-	+
17	+	+	+/-	+/-	+	+	+	+
18	+/-	+	+/-	+	-	+/-	+/-	+
19	+/-	+/-	+/-	-	+/-	+/-	+	+
20	+/-	-	+/-	-	-	+/-	-	+
21	+	+	+	+	+	+/-	+	+
22	+/-	+	+/-	-	+	+/-	-	+
23	+/-	+	+/-	+	+	+/-	+	+
24	+/-	+	-	-	-	+/-	-	+
25	+	+	+	+	+	+/-	+	+
26	+/-	+	+	+	+/-	+/-	+	+
27	+/-	+	+	+	+	+/-	+	+
28	+	+	+	+	+	+/-	+	+
29	+/-	+	+/-	+	+	-	+	+
30	+/-	+	-	-	-	+/-	+	+

Tablo 4.10.'da 2. ezginin ön testi için öğrencilerin akor derecelerini doğru olarak belirledikleri ölçüler gösterilmektedir. Doğru ölçüler (+), yanlış ölçüler (-), tam doğru olmayan ölçüler (+/-) sembolleri ile belirtilmiştir.

Tablo 4.11. Akor Dereceleri Doğru Belirlenmiş Ölçüler (2. Ezgi Son Test)

Ölçüler Denekler	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1	+	+	+/-	+	+	+/-	+/-	-
2	+	+	+/-	+	+	+/-	+	+
3	+	+	+	+	+	+/-	+	+
4	+	+	+	+	+/-	+	+	+
5	+	+	+/-	+	+	-	+	+
6	+	+	+	+	+/-	+/-	+	+
7	+	+	+/-	+	-	+/-	+/-	+
8	+	+	+/-	+	+	+/-	+	+
9	+	+	+	+	+	+	+	+
10	+/-	+	+	+	+	+/-	+	+
11	+/-	+	+	+	+/-	+/-	+	+
12	+	+	+/-	+	+	+/-	+	+
13	+/-	-	+/-	+	-	-	+	+
14	+	+	+	+	+/-	-	+	+
15	+/-	+	+	-	+/-	+/-	+	+
16	+	+	+	+	+	+	+	+
17	+	+	+/-	+	+	+	+	+
18	+/-	+	+	+	+/-	+	+/-	+
19	+	+	+	+	+	+/-	+	+
20	+/-	+	+	-	-	-	+/-	+
21	+	+	+/-	+	+	+	+	+
22	+	+	+	+	+/-	+	+	+
23	+/-	+	+/-	+	+	+/-	+	+
24	+/-	+	+/-	-	+	-	+/-	+
25	+	+	+/-	+	+	+/-	+	+
26	+	+	+	+	+	+/-	+	+
27	+	+	+/-	+	+/-	+/-	-	+
28	+	+	+	+	+/-	+/-	+/-	+
29	+	+	+/-	+	+/-	+/-	+	+
30	+/-	+	+/-	+	+	+/-	+	+

Tablo 4.11.'de 2. ezginin son testi için öğrencilerin akor derecelerini doğru olarak belirledikleri ölçüler gösterilmektedir. Doğru ölçüler (+), yanlış ölçüler (-), tam doğru olmayan ölçüler (+/-) sembolleri ile belirtilmiştir.

Ön test ve son test değerlendirmeleri 8 ölçüden oluşan 2. ezgi için şu şekilde yapılmıştır (tablo 4.12.);

Tablo 4.12. 2. Ezgi Ön Test ve Son Test Değerlendirme Ölçeği

	Doğru Ölçü
Tamamen Yetersiz	0-2
Yetersiz	2-4
Kısmen Yeterli	4-6
Büyük Ölçüde Yeterli	6-7
Tamamen Yeterli	7-8

Tablo 4.13. 2. Ezgi Ön Test-Son Test Akor Dereceleri Doğru Belirlenmiş Ölçüler Değerlendirme Tablosu

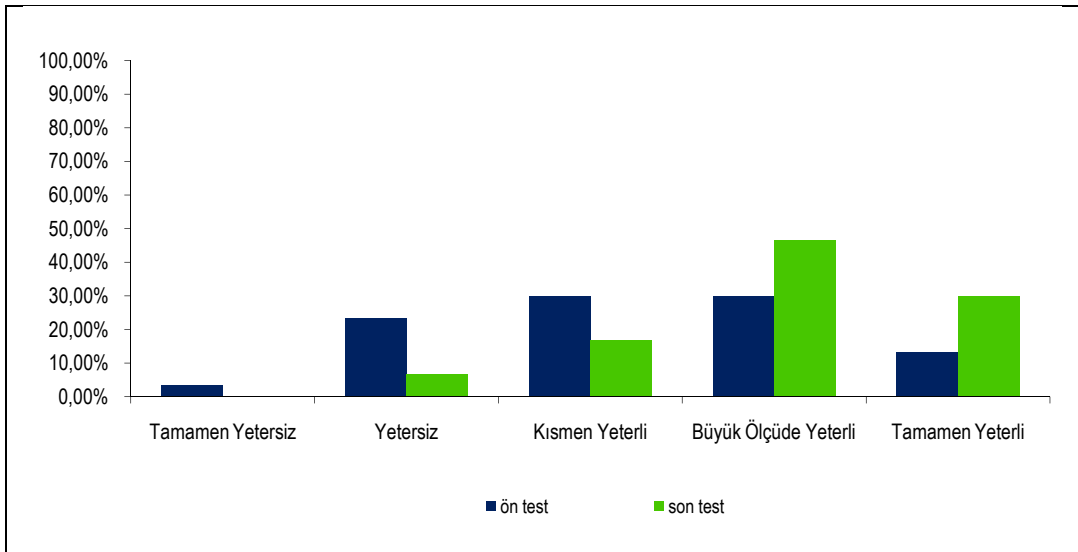
Denekler	Tamamen yeterli		Büyük ölçüde yeterli		Kısmen yeterli		Yetersiz		Tamamen yetersiz	
	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test
1						*	*			
2			*	*						
3		*	*							
4		*					*			
5			*	*						
6				*			*			
7						*	*			
8			*	*						
9	*	*								
10				*	*					
11				*	*					
12			*	*						
13								*	*	
14				*	*					
15					*	*				
16		*			*					
17		*	*							
18				*	*					
19		*			*					
20							*	*		
21	*	*								
22		*			*					
23			*	*						
24						*	*			
25	*			*						
26		*	*							
27			*			*				
28	*			*						
29				*	*					
30				*			*			

Tablo 4.13.'te öğrencilerin 2. ezginin ön test ve son test için akor derecelerini doğru belirleme durumlarının değerlendirilmesi görülmektedir.

Tablo 4.14. Ezgilerin Akor Derecelerini Doğru Tespit Edebilme Durumları (2.Ezgi)

	Ön Test Frekans	Ön Test Yüzde(%)	Son Test Frekans	Son Test Yüzde(%)
Tamamen Yetersiz	1	3,3	0	0
Yetersiz	7	23,3	2	6,7
Kısmen Yeterli	9	30	5	16,7
Büyük Ölçüde Yeterli	9	30	14	46,6
Tamamen Yeterli	4	13,3	9	30
Toplam	30	100,0	30	100,0

Grafik 4.2. Ezgilerin Akor Derecelerini Doğru Tespit Edebilme Durumları (2.Ezgi)

Tablo 4.14 ve grafik 4.2’de lisans III. sınıf öğrencilerine ön test-son test yöntemiyle, eşlik yapmaları istenen 2. ezginin (majör ezgi) akor derecelerini doğru tespit edebilme yeterliliklerine göre dağılımları verilmektedir.

Buna göre öğrencilerin 2. ezginin akor derecelerini doğru tespit etme durumları analiz edildiğinde, ön testte öğrencilerin % 3,3’ü tamamen yetersiz olarak belirlenmiştir ve bu oran son testte % 0’a inmiştir. Ön testte öğrencilerin % 23,3’ünün yetersiz olduğu belirlenirken bu oran son testte % 6,7’dir. Ön testte öğrencilerin % 30’unun kısmen yeterli oldukları belirlenirken son testte öğrencilerin % 16,7’sinin kısmen yeterli olduğu belirlenmiştir. Ön test verilerinde öğrencilerin % 30’unun büyük ölçüde yeterli olduğu görülürken son testte % 46,6’sının büyük ölçüde yeterli olduğu görülmüştür. Yine ön testte öğrencilerin % 13,3’ü tamamen yeterli olarak belirlenirken bu oran son testte % 30’a çıkmıştır.

Tablo 4.9. ve tablo 4.14.’teki verilere göre öğrencilerin ezgilerin akor derecelerini doğru belirleme durumlarında ön test ve son test arasında yukarı doğru bir ivme sağlandığı gözlenmektedir. Bu durumda genel bir başarıdan söz edilebilir. Ancak bu başarıda öğrencilerin teorik armoni bilgilerinin de büyük bir payı olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 4.15. Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (1. Ezgi Ön Test)

Ölçüler Denekler	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
1	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+/-	+	+	+
2	+	+	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+/-	+
3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4	-	-	+	+	+/-	+	+/-	+	+	+	+	+	+	-	+/-	+
5	+	+	-	-	+/-	+	+	+	+/-	+	+/-	+	-	-	+	+
6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
7	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+/-	-	+
8	+	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
10	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-
11	+	+	+	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	+	+
12	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+
13	+	-	+	+	-	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+
14	+	+	-	-	+	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+
15	+	+	+	+	-	+	-	-	-	-	+	+	+	+	-	+
16	+	+	+	+	-	-	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+
17	+	+	+	+	+	-	-	+	+	-	+	+	+	-	+	+
18	+	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	-	+
19	+	+	-	-	+	+	-	+	-	+	+	+	-	+	+	+
20	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	+
21	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	-	+	+
22	+	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	-	-	-
23	+	+	-	+	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	+	+
24	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	+	+
25	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+
26	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-	+	+	-	+	+
27	+	-	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	-	+	+
28	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+
29	+	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
30	+	+	-	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-	+

Tablo 4.15.'te 1. ezginin ön testi için öğrencilerin akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapabilme durumları ölçüler halinde gösterilmektedir. Doğru ölçüler (+), yanlış ölçüler (-), tam doğru olmayan ölçüler (+/-) sembolleri ile belirtilmiştir.

Tablo 4.15 ve 4.16' nın değerlendirilmesinde yine tablo 4.7.'deki 1. ezgi ön test son- test değerlendirme ölçeği kullanılmıştır.

Tablo 4.16. Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (1. Ezgi son Test)

Ölçüler Denekler	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
1	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	+	+	-	+
2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+
3	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+
4	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	-	-	+
5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
6	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+
7	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+
8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
10	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+
11	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
12	+	+	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	-	-	+	+
13	+	+	-	-	-	+	-	+	-	+	-	-	-	+	+	+
14	+	+	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+
15	+	-	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
16	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	+	-	-	-	+
17	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+
18	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
19	+	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	-	-	+
20	+	-	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+
21	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	-	+	+
22	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
23	+	+	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+
24	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	-	+	+
25	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
26	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
27	+	+	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+
28	+	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+	-	-	+
29	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+
30	+	+	+	+	-	+	+	+	-	-	-	-	-	-	+	+

Tablo 4.16.'da 1. ezginin son testi için öğrencilerin akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapabilme durumları ölçüler halinde gösterilmektedir.

Doğru ölçüler (+), yanlış ölçüler (-), tam doğru olmayan ölçüler (+/-) sembolleri ile belirtilmiştir.

Tablo 4.17. 1. Ezgi Ön Test-Son Test Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru ZamanlardaYapabilme Durumları Değerlendirme Tablosu

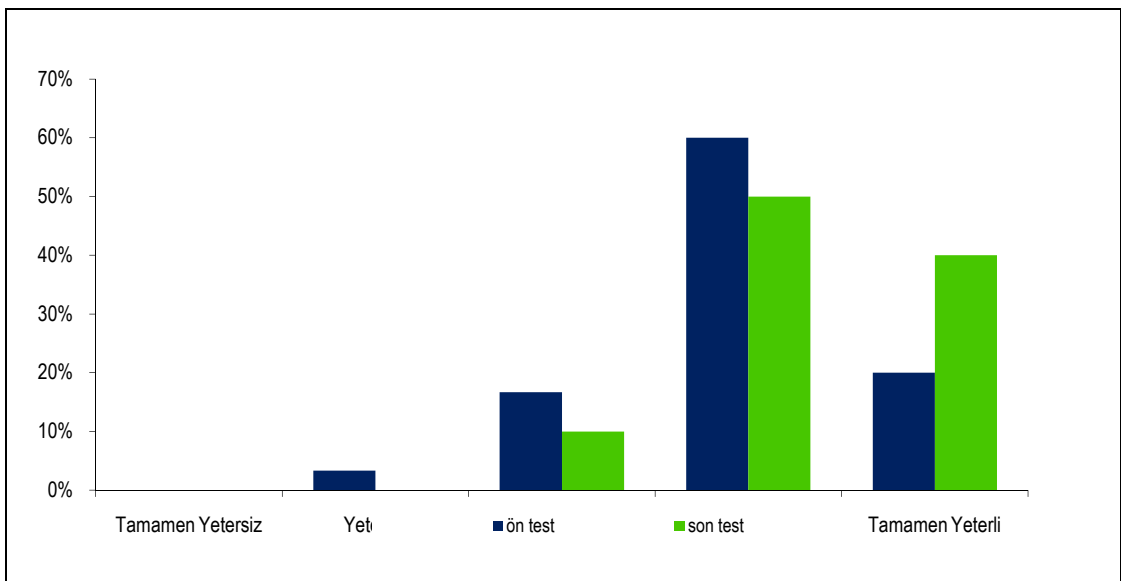
Denekler	Tamamen yeterli		Büyük ölçüde yeterli		Kısmen yeterli		Yetersiz		Tamamen yetersiz	
	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test
1	*			*						
2	*			*						
3	*			*						
4			*	*						
5		*	*							
6	*	*								
7		*			*					
8	*	*								
9	*	*								
10			*	*						
11		*	*							
12			*	*						
13			*			*				
14				*	*					
15				*	*					
16			*			*				
17			*	*						
18		*	*							
19			*	*						
20			*	*						
21			*	*						
22		*			*					
23		*	*							
24			*	*						
25		*	*							
26		*	*							
27				*	*					
28			*	*						
29		*	*							
30						*	*			

Tablo 4.17.'de öğrencilerin 1. ezginin ön test ve son test için akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapabilme durumlarının değerlendirilmesi görülmektedir.

Tablo 4.18. Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (1.Ezgi)

	Ön Test Frekans	Ön Test Yüzde(%)	Son Test Frekans	Son Test Yüzde(%)
Tamamen Yetersiz	0	0	0	0
Yetersiz	1	3,3	0	0
Kısmen Yeterli	5	16,7	3	10
Büyük Ölçüde Yeterli	18	60	15	50
Tamamen Yeterli	6	20	12	40
Toplam	30	100,0	30	100,0

Grafik 4.3. Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (1.Ezgi)

Tablo 4.18. ve grafik 4.3.'te lisans III. sınıf öğrencilerinin ön test-son test yöntemiyle, eşlik yapmaları istenen 1. ezgideki (minör ezgi) akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapabilme yeterliliklerine göre dağılımları verilmektedir.

Buna göre öğrencilerin 1. ezgide akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapabilme durumlarında ön test ve son testte tamamen yetersiz öğrenci yoktur. Yani öğrencilerin % 0'ı tamamen yetersizdir. Ön testte öğrencilerin % 3,3'ünün yetersiz olduğu belirlenirken bu oran son testte % 0'dır. Ön testte öğrencilerin % 16,7'sinin kısmen yeterli oldukları belirlenirken son testte öğrencilerin % 10'unun kısmen yeterli olduğu belirlenmiştir. Ön test verilerinde öğrencilerin % 60'ının büyük ölçüde yeterli olduğu görülürken son testte % 50'sinin büyük ölçüde yeterli olduğu görülmüştür. Yine ön testte öğrencilerin % 20'si tamamen yeterli olarak belirlenirken bu oran son testte % 40'a çıkmıştır.

Tablo 4.19. Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (2. Ezgi Ön Test)

Ölçüler Denekler	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1	-	+	-	+	+	-	+	+
2	+	+	+	+	+	-	+	+
3	+	+	-	+	+	-	+	+
4	+	-	-	-	+	-	+	+
5	+	+	-	+	+	-	-	+
6	-	+	-	+	+	-	-	+
7	+	+	-	-	-	-	-	+
8	+	+	+	+	+	+	+	+
9	+	+	+	+	+	+	+	+
10	-	-	-	+	+	+	+	+
11	-	+	-	+	+	-	+	+
12	+	+	-	+	+	-	+	+
13	-	-	+	-	-	-	-	+
14	-	+	-	+	+	-	-	+
15	-	+	-	+	+	+	-	+
16	+	-	+	+	-	+	-	+
17	+	+	+	+	+	+	+	+
18	-	+	-	+	+	-	+	+
19	+	-	+	+	+	-	+	+
20	-	-	+	+	-	-	-	+
21	+	+	+	+	+	-	+	+
22	-	+	-	-	+	-	-	+
23	-	+	-	+	+	-	+	+
24	-	+	-	+	+	+	+	+
25	+	+	+	+	+	-	+	+
26	-	+	+	+	+	-	+	+
27	+	+	+	+	+	-	+	+
28	+	+	+	+	+	-	+	+
29	+	+	-	+	+	-	-	+
30	-	+	-	+	+	-	+	+

Tablo 4.19.'da 2. ezginin ön testi için öğrencilerin akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapabilme durumları ölçüler halinde gösterilmektedir. Doğru ölçüler (+), yanlış ölçüler (-), tam doğru olmayan ölçüler (+/-) sembolleri ile belirtilmiştir.

Tablo 4.20. Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (2. Ezgi Son Test)

Ölçüler Denekler	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1	+	+	-	+	+	-	+	+
2	+	+	-	+	+	-	+	+
3	+	+	+	+	+	-	+	+
4	+	+	+	+	+	+	+	+
5	+	-	-	+	+	-	+	+
6	-	+	-	+	+	-	-	+
7	+	+	+	+	-	-	-	+
8	+	+	-	+	+	-	+	+
9	+	+	+	+	+	-	+	+
10	-	+	+	+	+	-	+	+
11	-	+	-	+	+	-	+	+
12	+	+	-	+	+	-	+	+
13	-	+	-	+	+	-	-	+
14	+	+	-	+	-	-	+	+
15	-	+	+	-	-	-	+	+
16	+	+	+	+	-	+	+	+
17	+	+	-	+	+	+	+	+
18	-	+	+	+	-	+	-	+
19	+	+	+	+	+	-	+	+
20	-	-	+	+	-	-	-	+
21	+	+	-	+	+	+	+	+
22	+	+	+	+	+	+	+	+
23	+	+	-	+	+	-	+	+
24	-	+	-	+	+	-	-	+
25	+	+	-	+	+	-	+	+
26	+	+	+	+	+	-	+	+
27	+	+	-	+	-	+	-	+
28	+	+	+	+	-	-	-	+
29	+	+	-	+	+	-	+	+
30	-	-	-	-	+	-	+	+

Tablo 4.20.'de 2. ezginin son testi için öğrencilerin akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapabilme durumları ölçüler halinde gösterilmektedir. Doğru ölçüler (+), yanlış ölçüler (-), tam doğru olmayan ölçüler (+/-) sembolleri ile belirtilmiştir.

Tablo 4.19. ve 4.20.'nin değerlendirilmesinde yine tablo 4.12.'deki 2. ezgi ön test-son test değerlendirme ölçeği kullanılmıştır.

Tablo 4.21. 2. Ezgi Ön Test-Son Test Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları Değerlendirme Tablosu

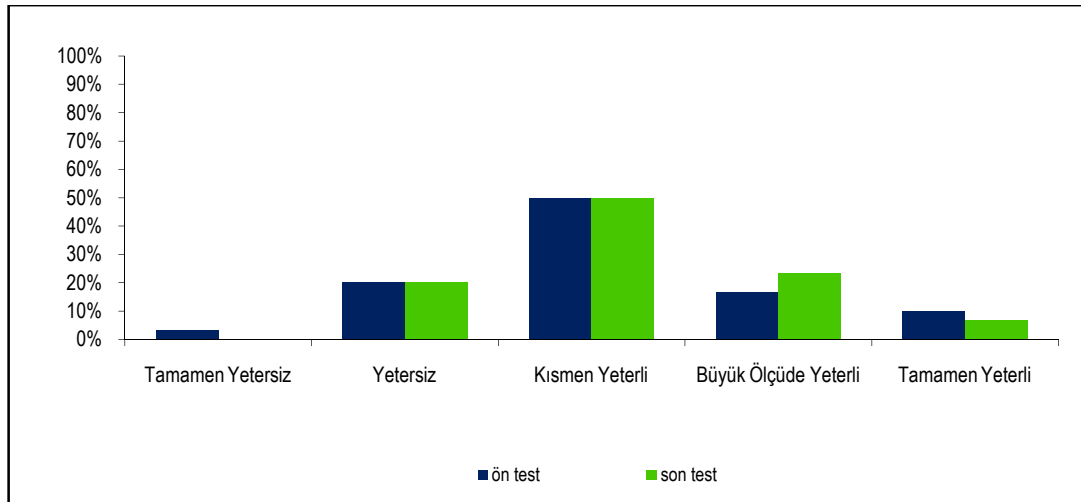
Denekler	Tamamen yeterli		Büyük ölçüde yeterli		Kısmen yeterli		Yetersiz		Tamamen yetersiz	
	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test
1					*	*				
2			*			*				
3				*	*					
4		*					*			
5					*	*				
6							*	*		
7						*	*			
8	*					*				
9	*			*						
10					*	*				
11					*	*				
12					*	*				
13								*	*	
14						*	*			
15					*			*		
16				*	*					
17	*			*						
18					*	*				
19				*	*					
20							*	*		
21			*	*						
22		*					*			
23					*	*				
24					*			*		
25			*			*				
26				*	*					
27			*			*				
28			*			*				
29					*	*				
30					*			*		

Tablo 4.21.'de öğrencilerin 2. ezginin ön test ve son test için akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapabilme durumlarının değerlendirilmesi görülmektedir.

Tablo 4.22. Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (2.Ezgi)

	Ön Test Frekans	Ön Test Yüzde(%)	Son Test Frekans	Son Test Yüzde(%)
Tamamen Yetersiz	1	3,3	0	0
Yetersiz	6	20	6	20
Kısmen Yeterli	15	50	15	50
Büyük Ölçüde Yeterli	5	16,7	7	23,3
Tamamen Yeterli	3	10	2	6,7
Toplam	30	100,0	30	100,0

Grafik 4.4. Akorlar Arasındaki Geçişleri Doğru Zamanlarda Yapabilme Durumları (2.Ezgi)

Tablo 4.22. ve grafik 4.4.'te lisans III. sınıf öğrencilerinin ön test-son test yöntemiyle, eşlik yapmaları istenen 2. ezgideki (majör ezgi) akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapabilme yeterliliklerine göre dağılımları verilmektedir.

Buna göre öğrencilerin 2. ezgide akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapabilme durumlarında, ön testte öğrencilerin % 3,3'ü tamamen yetersiz olarak belirlenmiştir, bu oran son testte % 0'dır. Yani son testte öğrencilerin % 0'ı tamamen yetersizdir. Ön testte öğrencilerin % 20'sinin yetersiz olduğu belirlenmiştir ve bu oran son testte değişmemiştir, % 20'dir. Ön testte öğrencilerin % 50'sinin kısmen yeterli oldukları belirlenirken son testte öğrencilerin yine % 50'sinin kısmen yeterli olduğu belirlenmiştir. Ön test verilerinde öğrencilerin % 16,7'sinin büyük ölçüde yeterli olduğu görülürken son testte % 23,3'ünün büyük ölçüde yeterli olduğu görülmüştür. Yine ön testte öğrencilerin % 10'u tamamen yeterli olarak belirlenirken bu oran son testte % 6,7'ye inmiştir.

Öğrencilerin 1. ezgideki akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapabilme becerilerinde özellikle “kısmen yeterli” ve “büyük ölçüde yeterli” kriterleri için ön test ve son test verileri arasında pek de anlamlı farklılıklar bulunmamaktadır. Ancak öğrencilerin 2. ezgideki akorlar arasındaki geçişleri doğru zamanlarda yapabilme becerilerinin değerlendirme kriterlerinin hepsi için ön test ve son test verileri arasında anlamlı farklılıklar bulunmamaktadır. Bununla beraber “yetersiz” ve “kısmen yeterli” kriterlerinin ön test ve son test verilerinin birebir aynı olduğu görülmektedir.

Bu değerlendirmeden yola çıkarak eşlik eğitiminin öğrencilerin eşlik becerilerinin gelişimini olumlu yönde etkilediğini söylemek pek mümkün değildir.

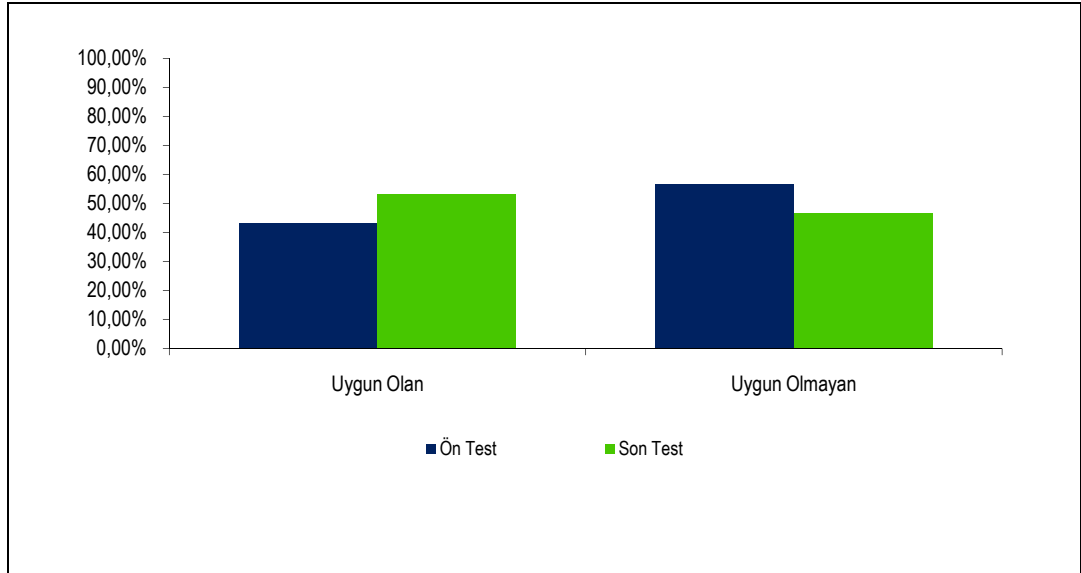
Tablo 4.23. Ezgiye Uygun Eşlik Modeli Kullanabilme Durumları

Denekler	1. Ezgi				2. Ezgi			
	Uygun olan		Uygun olmayan		Uygun Olan		Uygun olmayan	
	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test
1		*	*			*	*	
2	*	*			*	*		
3	*	*			*	*		
4			*	*			*	*
5		*	*		*			*
6	*	*			*	*		
7		*	*			*	*	
8	*			*	*			*
9	*	*			*	*		
10	*	*			*	*		
11	*	*			*	*		
12	*	*			*	*		
13			*	*			*	*
14			*	*	*	*		
15	*			*			*	*
16	*			*			*	*
17		*	*			*	*	
18	*	*			*	*		
19	*			*	*			*
20			*	*			*	*
21			*	*	*			*
22			*	*			*	*
23		*	*			*	*	
24			*	*			*	*
25		*	*		*	*		
26			*	*			*	*
27			*	*			*	*
28		*	*			*	*	
29	*	*			*	*		
30			*	*			*	*

Tablo 4.23.'te öğrencilerin 1. ve 2. ezgilerin ön test ve son testleri için ezgilere uygun eşlik modeli kullanabilme durumlarının değerlendirilmesi görülmektedir.

Tablo 4.24. Ezgiye Uygun Eşlik Modeli Kullanabilme Durumları (1.Ezgi)

	Ön Test Frekans	Ön Test Yüzde(%)	Son Test Frekans	Son Test Yüzde(%)
Uygun olan	13	43,3	16	53,3
Uygun olmayan	17	56,7	14	46,7
Toplam	30	100,0	30	100,0

Grafik 4.5. Ezgiye Uygun Eşlik Modeli Kullanabilme Durumları (1.Ezgi)

Tablo 4.24. ve grafik 4.5.'te lisans III. sınıf öğrencilerinin ön test-son test yöntemiyle, eşlik yapmaları istenen 1. ezgi (minör ezgi) için, ezgiye uygun eşlik modeli kullanabilme durumlarına göre dağılımları verilmektedir.

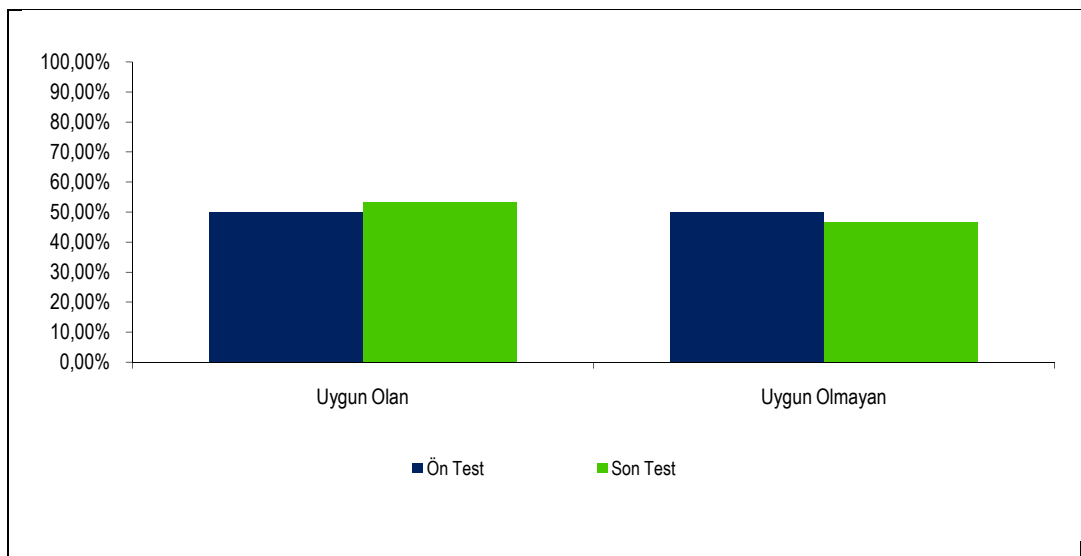
Buna göre öğrencilerin 1. ezgi için uygun eşlik modeli kullanabilme durumlarında, ön testte öğrencilerin % 43,3'ü ezgiye uygun olan, ezgiyle bütünlük oluşturan bir eşlik modeli kullanmıştır. Son testte ise ezgiye uygun bir eşlik modeli kullanabilme oranı % 53,3 olarak belirlenmiştir. Ön testte öğrencilerin % 56,7'sinin ezgi için uygun olmayan bir eşlik modeli kullandığı görülmüştür. Bu oran son testte % 46,7'dir.

Ezgi için uygun olmayan eşlik modelleri kullanan öğrencilerin büyük bir kısmının ezgiye sadece akor seslerini basarak eşlik ettiği görülmüştür. Basılan akor sesleri düzensizdir ve belli bir metronom hızı dahilinde de değildir. Fakat yapılan bu işlem ezgiye eşlik etmekten çok ezginin armonik çözümlemesi olarak yorumlanmıştır.

Tablo 4.25. Ezgiye Uygun Eşlik Modeli Kullanabilme Durumları(2. Ezgi)

	Ön Test Frekans	Ön Test Yüzde(%)	Son Test Frekans	Son Test Yüzde(%)
Uygun olan	15	50	16	53,3
Uygun olmayan	15	50	14	46,7
Toplam	30	100	30	100,0

Grafik 4.6. Ezgiye Uygun Eşlik Modeli Kullanabilme Durumları(2. Ezgi)

Tablo 4.25. ve grafik 4.6.'da lisans III. sınıf öğrencilerinin ön test-son test yöntemiyle, eşlik yapmaları istenen 2. ezgi (majör ezgi) için, ezgiye uygun eşlik modeli kullanabilme durumlarına göre dağılımları verilmektedir.

Buna göre öğrencilerin 2. ezgi için uygun eşlik modeli kullanabilme durumlarında, ön testte öğrencilerin % 50'si ezgiye uygun olan, ezgiyle bütünlük oluşturan bir eşlik modeli kullanmıştır. Son testte ise ezgiye uygun bir eşlik modeli kullanabilme oranı % 53,3 olarak belirlenmiştir. Ön testte öğrencilerin yine % 50'sinin ezgi için uygun olmayan bir eşlik modeli kullandığı görülmüştür. Bu oran son testte % 46,7'dir.

Tablo 4.25.'ten de anlaşılabacağı üzere 2. ezgi için öğrencilerin ezgiye uygun eşlik modeli kullanabilme durumlarında anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Ön test ve son test verilerinden yola çıkılarak yapılan bu değerlendirmede, eşlik eğitiminin, öğrencilerin, kendilerinden eşlik yapmaları istenen bir ezgiye uygun eşlik modeli belirleme ve bu eşlik modelini kullanabilme becerilerine anlamlı bir etki sağlamadığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

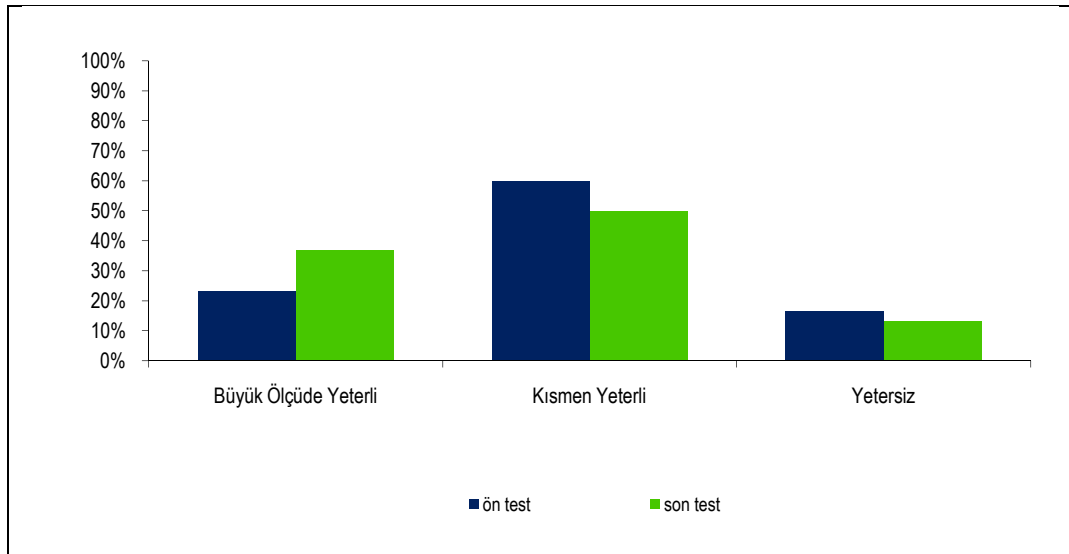
Tablo 4.26. Eşliği Uygun Bir Tempoda Yapabilme Durumları (1. Ezgi)

Denekler	Büyük ölçüde yeterli		Kısmen yeterli		Yetersiz	
	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test
1			*	*		
2	*	*				
3			*	*		
4					*	*
5	*	*				
6	*	*				
7				*	*	
8		*	*			
9	*	*				
10		*	*			
11	*			*		
12			*	*		
13				*	*	
14			*	*		
15			*	*		
16			*	*		
17		*	*			
18	*			*		
19			*	*		
20			*			*
21			*			*
22			*	*		
23			*	*		
24		*	*			
25		*	*			
26		*	*			
27				*	*	
28			*			*
29	*	*				
30				*	*	

Tablo 4.26.'da öğrencilerin 1. ezginin ön test ve son testi için eşliği uygun bir tempoda yapabilme durumlarının değerlendirilmesi görülmektedir.

Tablo 4.27. Eşliği Uygun Bir Tempoda Yapabilme Durumları (1.Ezgi)

	Ön Test Frekans	Ön Test Yüzde(%)	Son Test Frekans	Son Test Yüzde(%)
Büyük Ölçüde Yeterli	7	23,3	11	36,7
Kısmen Yeterli	18	60	15	50
Yetersiz	5	16,7	4	13,3
Toplam	30	100,0	30	100,0

Grafik 4.7. Eşliği Uygun Bir Tempoda Yapabilme Durumları (1.Ezgi)

Tablo 4.27 ve grafik 4.7.'de lisans III. sınıf öğrencilerinin ön test-son test yöntemiyle, eşlik yapmaları istenen 1. ezgi (minör ezgi) için, eşliği uygun bir tempoda yapabilme durumlarına göre dağılımları verilmektedir.

Tablo 4.27'ye göre öğrencilerin 1. ezgiye uygun bir tempoda, sık sık duraksamadan, akıcı bir şekilde eşlik yapabilme becerileri belirlenmeye çalışılmıştır.

Buna göre ön testte öğrencilerin % 23,3'ü büyük ölçüde yeterli bulunmuştur. Son testte ise büyük ölçüde yeterli bulunan öğrencilerin oranı % 36,7'dir. Ön testte kısmen yeterli bulunan öğrencilerin oranı % 60'tır ve bu oran son testte % 50'ye inmiştir. Ön testte öğrencilerin % 16,7'si yetersiz bulunmuştur. Son testte ise yetersiz bulunan öğrencilerin oranı % 13,3'tür.

Tablo 4.27.'deki verilere göre öğrencilerin verilen ezgiye uygun bir tempoda, akıcı bir şekilde eşlik yapabilme becerilerinde az da olsa bir ilerleme söz konusudur. Yine de öğrencilerdeki gelişimin istenilen düzeye ulaşmadığı görülmektedir. Bu gelişimin istenilen düzeye ulaşmasına, öğrencilerin yeterli pratiklerinin olmamasından kaynaklanan eşlik yapamama kaygısının da engel olduğu düşünülmektedir.

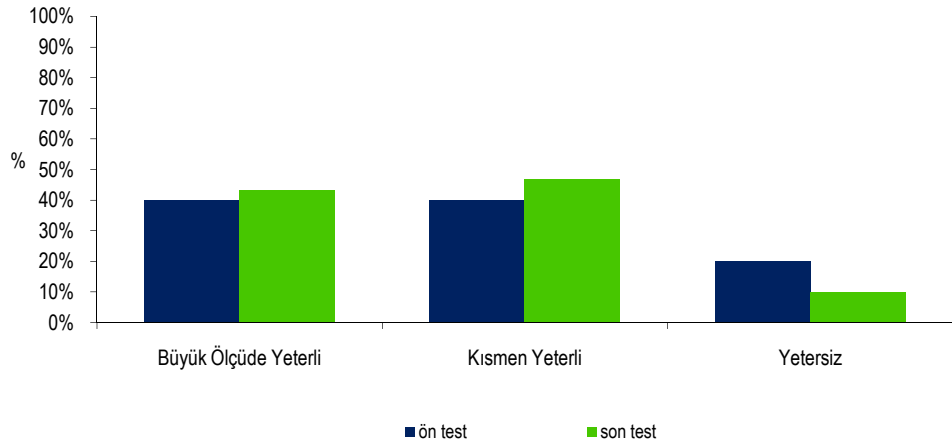
Tablo 4.28. Eşliği Uygun Bir Tempoda Yapabilme Durumları (2. Ezgi)

Denekler	Büyük ölçüde yeterli		Kısmen yeterli		Yetersiz	
	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test
1			*	*		
2	*	*				
3		*	*			
4					*	*
5	*	*				
6	*	*				
7				*	*	
8	*	*				
9	*	*				
10	*	*				
11	*	*				
12		*	*			
13				*	*	
14	*			*		
15			*	*		
16			*	*		
17	*	*				
18			*	*		
19			*	*		
20					*	*
21	*			*		
22			*	*		
23			*	*		
24			*	*		
25	*	*				
26		*	*			
27				*	*	
28			*	*		
29		*				
30	*				*	*

Tablo 4.28.'de öğrencilerin 2. ezginin ön test ve son testi için eşliği uygun bir tempoda yapabilme durumlarının değerlendirmesi görülmektedir.

Tablo 4.29. Eşliği Uygun Bir Tempoda Yapabilme Durumları (2.Ezgi)

	Ön Test Frekans	Ön Test Yüzde(%)	Son Test Frekans	Son Test Yüzde(%)
Büyük Ölçüde Yeterli	12	40	13	43,3
Kısmen Yeterli	12	40	14	46,7
Yetersiz	6	20	3	10
Toplam	30	100	30	100,0

Grafik 4.8. Eşliği Uygun Bir Tempoda Yapabilme Durumları (2.Ezgi)

Tablo 4.29 ve grafik 4.8.'de lisans III. sınıf öğrencilerinin ön test-son test yöntemiyle, eşlik yapmaları istenen 2. ezgi (majör ezgi) için, eşliği uygun bir tempoda yapabilme durumlarına göre dağılımları verilmektedir.

Buna göre öğrencilerin 2. ezgiye uygun bir tempoda, sık sık duraksamadan, akıcı bir şekilde eşlik yapabilme becerileri belirlenmeye çalışılmıştır. Buna göre ön testte öğrencilerin % 40'ı büyük ölçüde yeterli bulunmuştur. Son testte ise büyük ölçüde yeterli bulunan öğrencilerin oranı % 43,3'tür. Ön testte kısmen yeterli

bulunan öğrencilerin oranı % 40'tır ve bu oran son testte % 46,7'ye yükselmiştir. Ön testte öğrencilerin % 20'si yetersiz bulunmuştur. Son testte ise yetersiz bulunan öğrencilerin oranı %10'dur.

Tablo 4.29'daki verilere göre, tablo 4.27.'nin sonuçlarında olduğu gibi öğrencilerin verilen ezgiye uygun bir tempoda, akıcı bir şekilde eşlik yapabilme becerilerinde az da olsa bir ilerleme söz konusudur. Yine bu ilerlemenin istenilen seviyede olmamasının nedeni olarak öğrencilerin pratik eksikliğinden kaynaklanan eşlik yapamama ya da “yapabilir miyim” ya da “nasıl yaparım” kaygısı olduğu düşünülmektedir

Tablo 4.30. Akor Seslerini Armoni Kurallarına Göre Oluşturabilme Durumları (1. Ezgi)

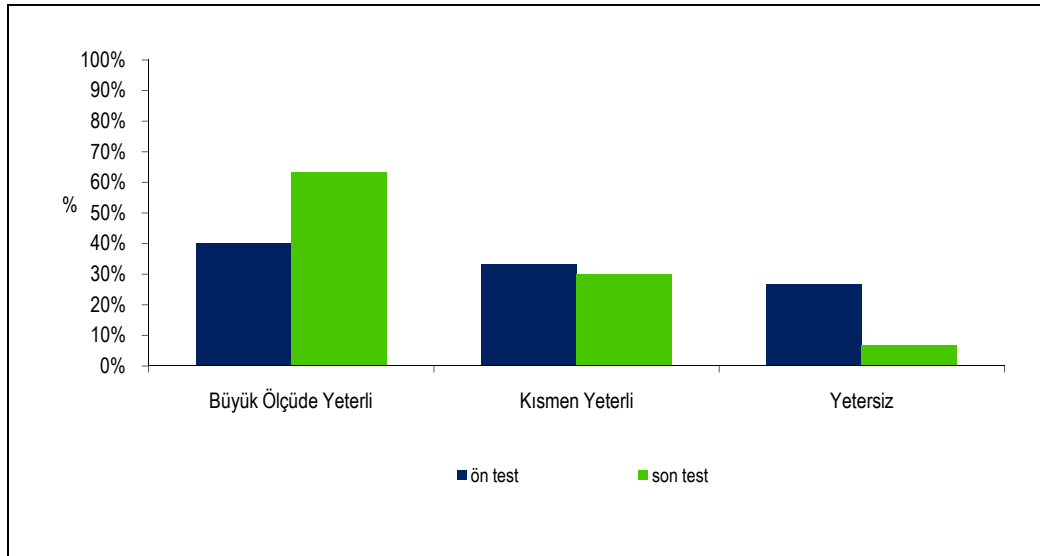
Denekler	Büyük ölçüde yeterli		Kısmen yeterli		Yetersiz	
	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test
1				*	*	
2		*	*			
3		*	*			
4				*	*	
5					*	*
6	*			*		
7		*			*	
8	*	*				
9	*	*				
10		*	*			
11	*	*				
12		*			*	
13					*	*
14		*	*			
15		*	*			
16		*			*	
17			*	*		
18	*	*				
19	*	*				
20			*	*		
21	*	*				
22	*	*				
23	*	*				
24			*	*		
25	*	*				
26			*	*		
27				*	*	
28	*	*				
29	*	*				
30			*	*		

Tablo 4.30.'da öğrencilerin 1. ezginin ön test ve son testi için akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarının değerlendirilmesi görülmektedir.

Tablo 4.31. Akor Seslerini Armoni Kurallarına Göre Oluşturabilme Durumları (1. Ezgi)

	Ön Test Frekans	Ön Test Yüzde(%)	Son Test Frekans	Son Test Yüzde(%)
Büyük Ölçüde Yeterli	12	40	19	63,3
Kısmen Yeterli	10	33,3	9	30
Yetersiz	8	26,7	2	6,7
Toplam	30	100,0	30	100,0

Grafik 4.9. Akor Seslerini Armoni Kurallarına Göre Oluşturabilme Durumları (1. Ezgi)

Tablo 4.31 ve grafik 4.9.'da lisans III. sınıf öğrencilerinin ön test-son test yöntemiyle, eşlik yapmaları istenen 1. ezgi (minör ezgi) için, akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarına göre dağılımları verilmektedir.

Buna göre öğrencilerin 1. ezgi için akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme becerileri belirlenmeye çalışılmıştır. Buna göre ön testte öğrencilerin

% 40'ı büyük ölçüde yeterli bulunmuştur. Son testte ise büyük ölçüde yeterli bulunan öğrencilerin oranı % 63,3'tür. Ön testte kısmen yeterli bulunan öğrencilerin oranı % 33,3'tür ve bu oran son testte % 30'a inmiştir. Ön testte öğrencilerin % 26,7'si yetersiz bulunmuştur. Son testte ise yetersiz bulunan öğrencilerin oranı % 6,7'dir.

Tablo 4.31.'deki verilere göre büyük ölçüde yeterli bulunan öğrencilerde % 23,3'lük bir artış vardır. Bununla beraber yetersiz bulunan öğrencilerde de % 20'lik bir düşüş görülmektedir. Bu oranlara bakılacak olunursa öğrencilerin 1. ezgi için akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarında anlamlı bir başarı görüldüğü düşünülmektedir.

Tablo 4.32. Akor Seslerini Armoni Kurallarına Göre Oluşturabilme Durumları (2. Ezgi)

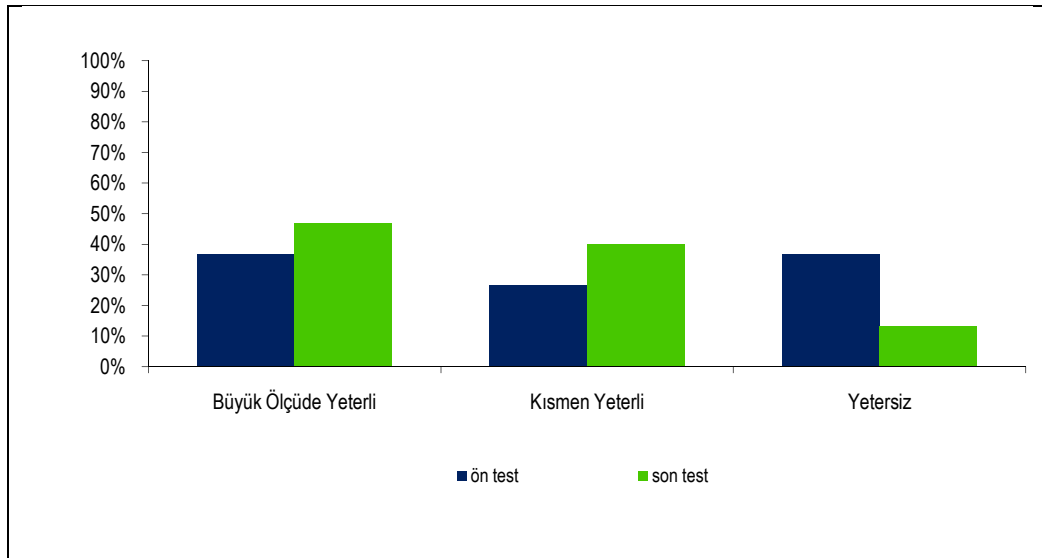
Denekler	Büyük ölçüde yeterli		Kısmen yeterli		Yetersiz	
	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test	Ön Test	Son Test
1					*	*
2	*	*				
3	*	*				
4		*			*	
5				*	*	
6			*	*		
7		*			*	
8	*	*				
9	*	*				
10		*	*			
11	*	*				
12			*	*		
13				*	*	
14			*	*		
15				*	*	
16				*	*	
17	*					*
18	*	*				
19		*	*			
20					*	*
21	*	*				
22		*	*			
23	*					*
24			*	*		
25				*	*	
26			*	*		
27				*	*	
28	*	*				
29	*	*				
30				*	*	

Tablo 4.32.'de öğrencilerin 2. ezginin ön test ve son testi için akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarının değerlendirilmesi görülmektedir.

Tablo 4.33. Akor Seslerini Armoni Kurallarına Göre Oluşturabilme Durumları (2. Ezgi)

	Ön Test Frekans	Ön Test Yüzde(%)	Son Test Frekans	Son Test Yüzde(%)
Büyük Ölçüde Yeterli	11	36,7	14	46,7
Kısmen Yeterli	8	26,6	12	40
Yetersiz	11	36,7	4	13,3
Toplam	30	100,0	30	100,0

Grafik 4.10. Akor Seslerini Armoni Kurallarına Göre Oluşturabilme Durumları (2. Ezgi)

Tablo 4.33. ve grafik 4.10.'da lisans III. sınıf öğrencilerinin ön test-son test yöntemiyle, eşlik yapmaları istenen 2. ezgi (majör ezgi) için, akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarına göre dağılımları verilmektedir.

Tablo 4.33'e göre öğrencilerin 2. ezgi için akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme becerileri belirlenmeye çalışılmıştır. Buna göre ön testte öğrencilerin % 36,7'si büyük ölçüde yeterli bulunmuştur. Son testte ise büyük ölçüde yeterli bulunan öğrencilerin oranı % 46,7'dir. Ön testte kısmen yeterli bulunan öğrencilerin oranı % 26,6'dır ve bu oran son testte % 40'a çıkmıştır. Ön testte öğrencilerin % 36,7'si yetersiz bulunmuştur. Son testte ise yetersiz bulunan öğrencilerin oranı % 13,3'tür.

Tablo 4.33.'teki verilere göre büyük ölçüde yeterli ve kısmen yeterli bulunan öğrenci oranlarında artış, yetersiz öğrencilerin oranında ise bir düşüş görülmektedir. Bu oranlara bakılacak olunursa öğrencilerin 2. ezgi için akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarında bir başarıdan söz edilebilir. Ancak bu başarı istenilen düzeyde olmadığı düşünülmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma ile elde edilen veriler doğrultusunda bazı sonuçlara ulaşılmış ve bu sonuçlara ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

5.1. Sonuçlar

Araştırmanın genel bulguları aşağıda maddeler halinde yazılmıştır:

- a) 1. Ezginin fonksiyonlarını doğru tespit edebilme durumlarına ilişkin sonuçlar;
 - 1- Uygulanan ön test-son test sonucu tamamen yetersiz öğrenciye rastlanmamıştır.
 - 2- Ön test sonucu öğrencilerin % 10'u yetersiz olarak belirlenirken son test sonucunda bu oran % 0'dır.
 - 3- Ön testte kısmen yeterli bulunan 10 (% 33,3) öğrenci son testte 4 (% 13,3) öğrenciye düşmüştür.
 - 4- Ön test sonucu öğrencilerin % 53,3'ü büyük ölçüde yeterli bulunurken bu oran son testte % 66,7 bulunmuştur.
 - 5- Ön test sonucu öğrencilerin % 3,3'ü tamamen yeterli bulunurken bu oran son testte % 20'ye ulaşmıştır.
- b) 2. Ezginin fonksiyonlarını doğru tespit edebilme durumlarına ilişkin sonuçlar;
 - 1- Uygulanan ön test sonucunda 1 (% 3,3) öğrenci tamamen yetersiz bulunurken son test sonucunda tamamen yetersiz öğrenciye rastlanmamıştır.
 - 2- Ön test sonucu öğrencilerin % 23,3'ü yetersiz olarak belirlenirken bu oran son test sonucunda düşüş göstererek % 6,7 olarak belirlenmiştir.

- 3- Ön test sonucu öğrencilerin 9'u (% 30), son test sonucunda ise 5'i (% 16,7) kısmen yeterli bulunmuştur.
- 4- Ön test sonucu öğrencilerin 9'u (% 30), son test sonucu ise 14'ü (% 46,6) büyük ölçüde yeterli bulunmuştur.
- 5- Ön test sonucu öğrencilerin 4'ü (%13,3), son test sonucunda ise öğrencilerin 9'u (% 30) tamamen yeterli bulunmuştur.

c) 1. Ezginin akor geçişlerini doğru zamanlarda yapabilme durumlarına ilişkin sonuçlar;

- 1- Uygulanan ön test ve son test sonucu tamamen yetersiz öğrenciye rastlanmamıştır.
- 2- Ön test sonucunda 1 (% 3,3) öğrenci yetersiz bulunurken son test sonucunda yetersiz öğrenciye rastlanmamıştır.
- 3- Ön test sonucu öğrencilerin 5'i (% 16,7), son test sonucunda ise 3'ü (% 10) kısmen yeterli bulunmuştur.
- 4- Ön test sonucu öğrencilerin 18'i (% 60), son test sonucunda ise 15'i (% 50) büyük ölçüde yeterli bulunmuştur.
- 5- Ön test sonucu öğrencilerin 6'sı (% 20), son test sonucunda ise 12'si (% 40) tamamen yeterli bulunmuştur.

d) 2. Ezginin akor geçişlerini doğru zamanlarda yapabilme durumlarına ilişkin sonuçlar;

- 1- Uygulanan ön test sonucunda 1 (% 3,3) öğrenci tamamen yetersiz bulunurken son test sonucunda tamamen yetersiz öğrenciye rastlanmamıştır.
- 2- Ön testte 6 (% 20) öğrenci yetersiz bulunurken bu sayı değişmemiş son test sonucunda yine 6 öğrencinin yetersiz olduğu görülmüştür.
- 3- Ön test sonucu öğrencilerin 15'i (% 50) kısmen yeterli olarak belirlenmiş ve son test sonucunda bu sayı değişmemiştir.

- 4- Ön test sonucu öğrencilerin 5'i (% 16,7), son test sonucunda ise 7'si (% 23,3) büyük ölçüde yeterli bulunmuştur.
 - 5- Ön testte öğrencilerin 3'ü (% 10), son testte ise 2'si (% 6,7) tamamen yeterli bulunmuştur.
- e) Ezgilere uygun eşlik modeli kullanabilme, uygun bir tempoda eşlik yapabilme ve ezgilerin akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarına ilişkin sonuçlar;
- 1- 1. Ezgiye uygun eşlik modeli kullanabilme durumlarında ön testte öğrencilerin 13'ü (% 43,3) uygun eşlik modeli kullanırken, son testte öğrencilerin 16'sının (% 53,3) uygun bir eşlik modeli kullandığı gözlenmiştir.
 - 2- 1. Ezgiye uygun eşlik modeli kullanabilme durumlarında ön testte öğrencilerin 17'sinin (% 56,7), son testte ise öğrencilerin 14'ünün (% 46,7) uygun eşlik modeli kullanamadıkları görülmüştür.
 - 3- 2. Ezgiye uygun eşlik modeli kullanabilme durumlarında ön testte öğrencilerin 15'i (% 50) uygun eşlik modeli kullanırken, son testte öğrencilerin 16'sının (% 53,3) uygun bir eşlik modeli kullandığı gözlenmiştir.
 - 4- 2. Ezgiye uygun eşlik modeli kullanabilme durumlarında ön testte öğrencilerin 15'inin (% 50), son testte ise öğrencilerin 14'ünün (% 46,7) uygun eşlik modeli kullanamadıkları görülmüştür.
 - 5- 1. Ezgi için uygun bir tempoda eşlik yapabilme durumlarında ön testte öğrencilerin 7'si (% 23,3), son testte ise 11'i (% 36,7) büyük ölçüde yeterli olarak belirlenmiştir.
 - 6- 1. Ezgi için uygun bir tempoda eşlik yapabilme durumlarında ön testte öğrencilerin 18'i (% 60), son testte ise 15'i (% 50) kısmen yeterli olarak belirlenmiştir.
 - 7- 1. Ezgi için uygun bir tempoda eşlik yapabilme durumlarında ön testte öğrencilerin 5'i (% 16,7), son testte ise 4'ü (% 13,3) yetersiz olarak belirlenmiştir.

- 8- 2. Ezgi için uygun bir tempoda eşlik yapabilme durumlarında ön testte öğrencilerin 12'si (% 40), son testte ise 13'ü (% 43,3) büyük ölçüde yeterli olarak belirlenmiştir.
- 9- 2. Ezgi için uygun bir tempoda eşlik yapabilme durumlarında ön testte öğrencilerin 12'i (% 40), son testte ise 14'ü (% 46,7) kısmen yeterli olarak belirlenmiştir.
- 10-2. Ezgi için uygun bir tempoda eşlik yapabilme durumlarında ön testte öğrencilerin 6'sı (% 20), son testte ise 3'ü (% 10) yetersiz olarak belirlenmiştir.
- 11-1. Ezgi için akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarında ön test sonucuna göre öğrencilerin 12'si (% 40), son test sonucunda ise 19'u (% 63,3) büyük ölçüde yeterli bulunmuştur.
- 12-1. Ezgi için akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarında ön test sonucuna göre öğrencilerin 10'u (% 33,3), son test sonucunda ise 9'u (% 30) kısmen yeterli bulunmuştur.
- 13-1. Ezgi için akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarında ön test sonucuna göre öğrencilerin 8'i (% 26,7), son test sonucunda ise 2'si (% 6,7) yetersiz bulunmuştur.
- 14-2. Ezgi için akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarında ön test sonucuna göre öğrencilerin 11'i (% 36,7), son test sonucunda ise 14'ü (%46,7) büyük ölçüde yeterli bulunmuştur.
- 15-2. Ezgi için akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarında ön test sonucuna göre öğrencilerin 8'i (% 26,6), son test sonucunda ise 12'si (%40) kısmen yeterli bulunmuştur.
- 16-2. Ezgi için akor seslerini armoni kurallarına göre oluşturabilme durumlarında ön test sonucuna göre öğrencilerin 11'i (% 36,7), son test sonucunda ise 4'ü (%13,3) yetersiz bulunmuştur.
- 17- Öğrencilerin hem 1. hem de 2 . ezgi için eşlik eğitimi almadan önceki eşlik becerileri bütün olarak ele alındığında ortalama olarak kısmen yeterli oldukları görülmüştür.

- 18- Eşlik eğitimi aldıktan sonra yapılan testlerde, öğrencilerin eşlik becerilerinde az da olsa bir ilerleme görülmüştür. Fakat istenilen düzeyde anlamlı bir farklılık görülmemiştir.
- 19- Ön test ve son test sonuçlarına bakıldığında “yetersiz” ve “kısmen yeterli” bulunan öğrenci oranlarında anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Fakat “yeterli” ve “büyük ölçüde yeterli” olarak belirlenen öğrenci oranlarında durum aynı değildir.
- 20- Öğrencilerin büyük çoğunluğu için eşlik becerilerinde ön test ve son test arasında anlamlı farklılıklar gözlenmemiştir.
- 21- Araştırma sonucunda eşlik eğitiminin istenilen düzeyde amacına ulaşmadığı sonucuna varılmıştır.

5.2. Öneriler

Uygulayıcılar için öneriler;

- 1- Müzik eğitimi bölümlerinde okutulmakta olan eşlik çalma dersi bir dönemle sınırlandırılmamalıdır.
- 2- Armoni-kontrpuan-eşlik dersinde eşlik uygulamalarına daha çok yer verilmelidir. Bunun için gerekirse ders saati arttırılmalıdır.
- 3- Öğrencilerin eşlik yapabilme becerilerinin sağlam bir zemine oturması için armoni eğitimine daha da önem verilmelidir.
- 4- Eşlik eğitiminin; armoni-kontrpuan eşikleme, müziksel işitme ve okuma ve piyano dersleri ile eşgüdümlü olarak ilerlemesi sağlanmalıdır.

- 5- Öğrencilere, doğaçlama eşlik yapabilme becerisi kazandırmak ve bunu geliştirmek için sürekli egzersizler yaptırılmalı ve bunun alışkanlık haline dönüştürülmesine çalışılmalıdır.

Araştırmacılar için öneriler;

- 1- Piyano eğitiminin eşlik eğitimi üzerindeki etkileri ile ilgili çalışmalara yapılabilir.
- 2- Okul şarkılarının eşliklendirilmesi davranışlarını içeren bir “piyano eğitimi programı” tasarlanabilir.
- 3- Öğretmenlik uygulamasında, müzik eğitimi bölümü öğrencilerinin okul şarkılarına eşlik yapabilme durumlarının değerlendirilmesi ile ilgili çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- AYDINLI, D. (2007). Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Derslerindeki Şarkı Öğretme Durumu. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı.
- BİLGİN, S. (1998). İlköğretim Okullarının 2. Kademesinde Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Çıkışlı Müzik Öğretmenleri Tarafından Piyano İle Eşliklenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı.
- BASTIEN, J. W. (1995). **How To Teach Piano Succesfully**. 4380 Jutland Drive USA: San Diego, California: Neil a. Kjos Music Company.
- DAĞDEVİREN, M. (2006). Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyanoda Eşlik Öğretimi. **Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu**, 26-28 Nisan. Pamukkale Üniv. Eğt. Fak. , Denizli.
- ERCAN, N. (1990). Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi. **Orkestra Aylık Müzik Dergisi**, Sayı:203, s.31, İstanbul.
- ERDEN, M. (1998). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. İstanbul: Alkım Yayınları.
- ERİNÇ, M.S. (1997). **Sanat Psikolojisine Giriş**. Ankara: Aytaç Yayınları
- GÖRSEV, A. (2006). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin “Piyano Eğitimi” , ”Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” ve “Eşlik (Korepetisyon)” Dersleri İle Okul Şarkılarına Doğaçlama Eşlik Becerileri Arasındaki İlişkiler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı.

- KALKANOĞLU, B. (2007). Okul Şarkılarının Müzik Öğretmenlerinin Bilgi ve Beceri Düzeine Göre Piyano İle Eşliklenmesine Yönelik Bir Model Önerisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı.
- KARASAR, N. (2008). **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. (Onsekizinci Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- KUTLUK, Ö. (2001). Türkiye’deki Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı.
- ÖZEN, M. (1998). Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Son Sınıf Öğrencilerinin Piyanoyu Müzik Öğretmenliğinin Gerekleri Doğrultusunda Kullanma Becerileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı.
- SAY, A. (2005). **Müzik Sözlüğü**. (İkinci Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- SÖNMEZ, V. (1999). Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı. (Sekizinci Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- SUN, M., SUN, İ., KUTERDEM, L. (2005). **Seksen Yılın En Güzel Okul Şarkıları**. (Birinci Basım). Ankara: Sun Yayınları.
- UÇAN, A. (2005). **Müzik Eğitimi – Temel Kavramlar, İlkeler, Yaklaşımlar ve Türkiye’deki Durum**. (Üçüncü Baskı). Ankara: Evrensel Müzik.
- USLU, M. (1997). Türkiyede Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında ve Geliştirilmesinde Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümlerinin Önemi. **Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi**, Sayı:25, s.30, Trabzon.

- ÜNAL, S. (1989). Ortaöğretim Kurumlarında Müzik Öğretimi ve Sorunları. Müzik Öğretimi Nasıl Geliştirilebilir? Konulu Panel'den, **Türk Eğitim Derneği Yayınları**, Ankara.
- YÖNETKEN, H. B. (2001). “Müzik Eğitiminin Temelleri” (Üçüncü Basım). Hazırlayan: Ahmet SAY. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU, (1998). Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Ders Tanımları. Ankara: YÖK Yayını.
- YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU, (2006). Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Ders Tanımları. Ankara: YÖK Yayını.

EKLER

GÜZEL ANADOLU

Allegro Söz - Müzik: Hasan Toraganlı

Dağ de-niz o - va ça-yır gü-zel A-na-do - lu

Rüz - ga-rın se - rin e-ser Yer gök ı-şık do - lu

Her yıl dört mev - sim ü-rün ta-şar tar-la - la - rı

Buğ - day sap-sa-rı al - tın dal-lar al-tın sa - rı

Score

Güzel Anadolu (1)

[Composer]
Hasan Toraga

$\text{♩} = 80$

Piano

I V I V I IV I IV I

I IV V7 I

I VII I IV I

I IV I V7 I

Score

Güzel Anadolu (1)[Composer]
Hasan Toragai

$\text{♩} = 80$

Piano

I V I V I IV I IV I

I IV V7 I

I VII I IV I

I IV I V7 I

Score

Güzel Anadolu (1)

[Composer]
Hasan Toragai

 $\text{♩} = 80$

Piano

Score

Güzel Anadolu (1)

Hasan Toragalý

 $\text{♩} = 80$

Piano

I V I V I IV I IV I

5

I IV V7 I

9

I VII I IV I

13

I IV I V7 I

Score

Ezgi (2)

S. Özçelik

Soprano

4

7

I V7 I

V I V

I IV V7 I

Score

Ezgi (2)

S. Özçelik

Piano

I V7 I

V I V

I IV V7 I

Score

Ezgi (2)

S. Özçelik

Piano

1 V7 I

V I V

I IV V7 I

ÖZGEÇMİŞ

1983 yılında Tekirdağ'da doğdu. 1998 yılında Edirne Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'ni kazandı. Burada Gamze YILMAZ ile piyano, Çiğdem ULUÇ ve Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Öğretim Üyesi Doç. Zuhra MANSUROVA ile keman, Öğr. Gör. Svetlana AVAZOVA ile solfej çalıştı. 2002 yılında Edirne Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'ni bölüm birincisi olarak bitirdi ve aynı yıl Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'na girmeye hak kazandı. Lisans öğrenimi boyunca Prof. Yılmaz ŞENDURUR ile keman, Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Özlem ÖMÜR ile piyano çalıştı. 2006 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda tezli yüksek lisans programına kabul edildi.

Tez çalışmalarını Doç. Sadık ÖZÇELİK, piyano çalışmalarını ise Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Özlem ÖMÜR ile sürdüren Göker DURMAZ 2008-2009 eğitim-öğretim yılında Edirne-Keşan Gazi İlköğretim Okulu ve İş Okulu'na atandı. Halen buradaki görevine devam etmektedir.